

## DE VERNIELING DES DOODS DOOR DE FONTEIN DES LEVENS

of de dood tenietgedaan door het leven, en de onverderfelijkheid aan het licht gebracht

*Die den dood heeft teniet gedaan en het leven en de onverderfelijkheid aan het licht gebracht door het Evangelie, 2 Timotheüs 1:10.*

door WILLIAM HUNTINTON S.S.

Dienaar van het Evangelie in de Providence Chapel, (Voorzienigheidskapel)  
Gray"s Inn Lane te Londen

Vertaald uit: The works of Rev. William Huntington; volume 20.  
Bensley, London, 1811.

*Des wijzen leer is een springader des levens, om af te wijken van de strikken des doods. Spreuken 13:14.*

## INHOUD

Inleiding aan de gemeente in de Voorzienigheidskapel  
 Vervolg op "Het beeld Gods in de mens".

- ?? Het beeld Gods is geestelijk
- ?? De verschrikking van de geestelijke dood
- ?? *Het tenietdoen van de dood door Christus, het onsterfelijk Leven*
- ?? Onderzoek naar de *beginsels* van het Goddelijk leven in de ziel:
- ?? Het werk van Christus in de levendmaking verklaart in 10 gestalten van een komend zondaar.

*De geleidelijke groei van het eeuwig leven in de ziel:*

- ?? vloeit voort uit Gods eeuwig voornemen
- ?? wordt voorgesteld door het water, doopwater.

- I. Wedergeboorte als een fontein van levend water:
  - A. Opwekking uit de doodsstaat
  - B. Levenstekenen die deze overtuiging vergezellen.
- II. Het licht des Levens in het Evangelie
- III. Wedergeboren tot een levende hoop
- IV. Het geloof grijpt de verzoening aan
- V. Door het geloof bevrijding van dood en verdoemenis
- VI.
  - A. Het koninkrijk Gods is vrede met God
  - C. Verlossing van de dood
- VII.
  - A. De liefde Gods verlost van de vreze des doods
  - B. Evangelisch berouw
- VIII. Een hemelsgezind gemoed door de werking van de Heilige Geest.

- ?? Persoonlijke ondervinding tijdens het schrijven
- ?? Het leven openbaart zich in tijden van verdrukking
- ?? Beschrijving van nabij-christenen
- ?? Weerlegging van antinomiaanse beschuldiging
- ?? Gemeenschap met God door Christus
- ?? Besluit

*Aan het oprecht, eerwaardig en in kerkelijke gemeenschap samenkomend gezelschap, dikwijls vergaderende in Providence Chapel, zendt hun oude door stormen verweerde dienaar, groetenis.*

*Geliefden in de Heere!*

***Genade, barmhartigheid en vrede zij met u door onze Heere Jezus Christus.***

***Amen, ja amen.***

Ik heb al lang een ernstige begeerte gehad u enkele regels te schrijven over een onderwerp, dat ik het allermoeilijkste vind om te beschrijven.

"En er is verscheidenheid der werkingen, doch het is dezelfde God, Die alles in allen werkt. Maar aan een iegelijk wordt de openbaring des Geestes gegeven tot hetgeen oorbaar is," 1 Kor. 12:6, 7.

Sommige van deze *werkingen* zijn duidelijk waar te nemen, zoals de verlichtende invloeden van de Geest, die ons uit de duisternis tot het licht brengen; de verwijding van het hart, die ons van dienstbaarheid tot vrijheid brengt; de versterking door de kracht des Geestes wanneer zowel ons vlees als ons hart bezwijkt; Zijn vertroostende werkingen die ons onze armoede doen vergeten en de ellende uit ons gemoed verdrijven; de openbaring van de gerechtigheid van Christus en het uitspreken van het vonnis der rechtvaardigmaking, dat ons rouwkleed ontbindt en ons met blijdschap omgordt, al onze beschuldigers het zwijgen oplegt en ons vervult met blijdschap en vrede in het geloven.

Al deze werkingen en nog veel meer kan de zwakste gelovige gemakkelijk waarnemen, en als hij die ondervindt, gevoelt hij ruimschoots de invloed ervan en spreekt hij er met aangenaamheid over, al verstaat hij niet altijd wat hij zegt. Maar het moeilijkst te beschrijven is *het blazen van de adem des levens door God, of het levendmaken door de Geest van de ziel* die dood is in zonden en misdaden.

In de gehele loop van mijn bediening, waarin ik nu meer dan 30 jaar werkzaam ben, heeft geen onderwerp mijn gemoed meer beziggehouden of mijn verstand meer in verlegenheid gebracht dan dit. Het is nog maar zeer kort geleden dat ik daarin geleid ben en duidelijk de onderscheiden trappen heb gezien, en dan nog in geringe mate, zodat ik daardoor in staat gesteld werd om ze met enige voldoende helderheid te ontvouwen en voor anderen uiteen te zetten.

Niet lang geleden werd mij een traktaatje overhandigd, uitgegeven door een vrouw uit Clapham-Common; maar of het van haarzelf was, of van de een of andere schrijver overgeschreven, weet ik niet. De titel is: *Het leven Gods in de ziel van de mens*. Nooit hebben een titel en de uitwerking ervan minder bij elkaar gepast. Maar wie gaat zo vrijmoedig om met de meest verborgen en diepe onderwerpen der godgeleerdheid als die belijders die de god dezer eeuw verblind heeft; en die door de huichelaar in Sion te spelen hun geweten toegeschroeid hebben en gevoelloos geworden zijn?

Hoewel ik niet het voornemen heb iets te schrijven wat ik niet ondervonden, gevoeld en genoten heb, toch weet ik, dat ik met het werkje dat ik nu onder handen heb, vele belijders van onze dagen grotelijks zal ergeren, evenals met bijna alles wat ik geschreven heb. Mijn twee verhandelingen die ik uitgegeven heb over: *Het beeld Gods in de mens*, brachten een vreselijke beroering teweeg onder de dorre doodsbeenderen. Hoewel ik *opmerkelijk veel opening kreeg* toen de stof van die twee verhandelingen mij voorkwam en toen ik erover preekte, gaf dit toch zulk een ergernis, dat zelfs een predikant van Needingworth in Huntingdonshire, die niet meer van het werk des Geestes weet dan een dwaas, en die door zijn gedrag zijn belijdenis en zijn aangenomen ambt in opspraak heeft gebracht; dat zelfs deze arme blinde ziel zijn pen opnam tegen dat werkje. De grote ergernis was dat ik stelde dat de Geest Gods in

Adam woonde, dat het *de Heilige Geest* was Die in zijn neusgaten geblazen werd, en dat de Heilige Geest de ziel van Adam formeerde, hem bezielde, leven gaf, en hem bekleedde met het beeld Gods. Maar dit beeld, dat hij door de Geest had ontvangen, werd door de zonde afgelegd en de oude mens met zijn bedrieglijke begeerten werd aangedaan. In deze oude mens is een ander beeld hetwelk God veracht, Ps. 73:20. Adam, die de droeve gevolgen van zijn zonde gevoelde en die naakt was, kleeedde zich met een bedekking, maar niet uit Gods Geest en deed zo zonde tot zonde toe (Jes. 30:1. Al zijn kinderen hebben na hem altijd hetzelfde gedaan. Ook is er niets zo algemeen in onze dagen dan belijders die zich met vijgenbladeren bedekken of wolven in schaapsklederen. Niet weinig godgeleerden, die zich ten onrechte zo noemen, hebben bijna een jaar lang gehele sabbatten doorgebracht om te bewijzen dat Adam vóór zijn val niets meer was dan een natuurlijk mens; maar zeker *niet* in de verkeerde en grove zin die deze woorden ons *nu* te kennen geven.

God is een Geest, en het beeld van de onzienlijke God moet geest of geestelijk zijn, waar het ook is, hetzij in Adam vóór zijn val, of in een geheiligde ziel daarna, want "hetgeen uit den Geest geboren is, dat is geest," Joh. 3:6. Als hij een natuurlijk mens was, moet het in de hoogste zin zijn geweest, of wat Petrus noemt "der Goddelijke natuur deelachtig zijn", want in niets anders kon het beeld Gods bestaan. Het is ook duidelijk dat de Geest Gods in hem sprak. Wat Adam sprak toen hij Eva ontving, wordt door Christus op God toegepast: "Hebt gij niet gelezen, Die van den beginne de mens gemaakt heeft, dat Hij hen gemaakt heeft man en vrouw? En gezegd heeft: Daarom zal een mens vader en moeder verlaten en zal zijn vrouw aanhangen," Matth. 19:4, 5. Daar nu deze woorden, door Adam uitgesproken, door Christus aan God worden toegeschreven, en daar hetgeen Adam sprak een profetie was van de betrekking tussen getrouwde mensen, zolang de wereld staat, en tevens de eerste uitbeelding van de mystieke vereniging tussen Christus en Zijn Kerk - en de apostel dit beeld aanvoert als de grote verborgenheid die er door betekend wordt, Ef. 5:31 - dan is het duidelijk dat dit, evenals al de Schrift van God ingegeven is," 2 Tim. 3:16.

Adams profetie is voortijds niet voortgebracht door de wil van een natuurlijk mens, maar "de heilige mensen Gods -en de heilige Adam één van hen- van de Heilige Geest gedreven zijnde, hebben ze gesproken," 2 Petr. 1:21. Het is ook duidelijk dat Adam door de Geest verborgenheden sprak, 1 Kor. 14:2. Want waar de apostel hetgeen Adam sprak, aanhaalt en toepast, zegt hij: "Want wij zijn leden Zijns lichaams, van Zijn vlees en van Zijn benen. Daarom zal een mens zijn vader en moeder verlaten en zal zijn vrouw aanhangen, en zij twee zullen tot één vlees wezen. Deze verborgenheid is groot; doch ik zeg dit, ziende op Christus en op de gemeente," Ef. 5:30-32.

Niemand die nu leeft, heeft *het licht, de kennis en het verstand* dat Adam had van de werken van Gods handen. Hij kende veel van God en van de gehele schepping, en hij had dat alles door de Geest der Goddelijke openbaring. "Zekerlijk, de Geest, Die in de mens is, en de inblazing des Almachtigen, maakt henlieden verstandig," Job 32:8. Adams verstand werd niet belemmerd door blindheid en onwetendheid, zoals dat met ons is sedert de val. Wij kennen waarlijk maar ten dele en arbeiden onder een tastbare duisternis. Dit was met Adam niet zo, ook was hij geen vreemdeling van de liefde Gods. Hij had God lief en genoot de liefde Gods tot hem. Ook werd zijn liefde niet tegengestaan door het bedenken des vleses, hetwelk vijandschap is tegen God, zoals bij ons.

Paulus deelt mee dat het beeld Gods in de mens bestaat in *ware gerechtigheid en heiligheid*. Dezelfde apostel zegt ons ook, dat de liefde de vervulling der wet is, en is dit zo, dan stond de gerechtigheid van Adam vast in de liefde, zoals ook dezelfde apostel verzekert dat de ware heiligheid daarin bestaat. "Gelijk Hij ons uitverkoren heeft in Hem

vóór de grondlegging der wereld, opdat wij zouden heilig en onberispelijk zijn voor Hem in de liefde," Ef. 1:4. Adams gerechtigheid en ware heiligheid stonden vast in de liefde. De wet is geestelijk, en wie hierin rechtvaardig is, moet geestelijke gerechtigheid bezitten, "maar wij zijn vleselijk, verkocht onder de zonde," Rom. 7:14. Maar wie anders maakte ons vleselijk en verkocht ons onder de zonde, dan Adam? Hij die eens geestelijk was en begiftigd met ware heiligheid, werd door zijn val vleselijk en een veroordeeld misdadiger, die het aan al zijn nakomelingen overdroeg het kwade te doen.

Ik ben ook niet de éérste die vaststelt dat de Heilige Geest in Adam was. Vier zeer geleerde godgeleerden verklaren hetzelfde, namelijk de geleerde Milton, dr. Goodwin, dr. Owen, en zelfs dr. Gill geeft toe, in zijn voorrede op het boek Genesis, dat Adam door de Heilige Geest geïnspireerd werd.

Hier volgt wat hij zegt: "Ja, de kennis van Goddelijke zaken, die Adam zelf bezat in de staat der rechtheid, had hij door inspiratie. Wat de kennis ook was die hij had van God, van Zijn gedachten en Zijn wil en van Zijn dienst en van zijn eigen zaligheid, alles was door Goddelijke openbaring. Zelfs de zedelijke wet had hij door inspiratie in zijn hart en was erin geschreven, anders zou hij nooit zo'n stellige en duidelijke kennis ervan gehad hebben. Vooral zou hij niets hebben kunnen weten van de absolute wet Gods om zich van de vrucht van de boom der kennis des goeds en des kwaads te onthouden, zonder een openbaring. En als de mens die in zo'n staat stond dat nodig had, hoeveel te meer dan de mens in de gevallen staat."

Hoewel nu de aangehaalde schriftuurplaatsen het voldoende bewijzen, en zulke geleerde mannen hetzelfde hebben aangevoerd, nochtans ben ik door de zonen der duisternis in zulk een hatelijk daglicht gesteld alsof ik de sluisdeuren van alle ketterij had opengezet. Ik ben er echter zeker van dat zij het erger gemaakt hebben dan ik, want terwijl zij bewijzen dat Adam in de staat der rechtheid slechts *natuurlijk* was, geven zij zichzelf uit voor *geestelijk*, hoewel zij niets in zich hebben dan Adams oude mens der zonde en het beeld van de aardse Adam.

*Het verheven onderwerp* dat ik nu wil behandelen zal voor zulke mensen wel net zo ergerniswekkend zijn als het vorige was. Al degenen die een schoon gelaat willen tonen naar het vlees, zijn ten volle voldaan met de naam dat zij leven, hoewel zij dood zijn, en zijn vervreemd van het leven Gods en staan het daarom tegen.

Voor een ontwaakte zondaar is *de dood de meest gevreesde vijand*, ja, "de koning der verschrikkingen," Job 18:14. Voornamelijk wanneer de uitgestrektheid van zijn heerschappij en de verschillende delen van zijn macht terdege overwogen en recht ter harte genomen worden. "Maar de dood heeft geheerst van Adam tot Mozes toe, ook over degenen die niet gezondigd hadden in de gelijkheid der overtreding van Adam, welke een voorbeeld is Desgenen, Die komen zou," Rom. 5:14. De dood heeft zelfs geheerst over arme kindertjes die nooit een dadelijke zonde hebben begaan. Door de vreeze des doods zijn de meeste mensen hun leven lang de dienstbaarheid onderworpen. De dood is een koning der verschrikking, en de verschrikkingen van deze tiran komen van verschillende zijden.

1. Van God. De dood is Gods vreselijk vonnis, dat op het begaan der zonde volgde.
2. Van een geschonden wet. De zedelijke wet is de bediening des doods.
3. Van de satan, het hoofd en de overste van alle afval van God, zowel in de hemel als op aarde, onder engelen en mensen. Christus is gekomen, "opdat Hij door de dood tenietdoen zou dengene die het geweld des doods had, dat is de duivel," Hebr. 2:14.
4. Van de tijdelijke dood, het rechtvaardig oordeel Gods. "En gelijk het den mensen gezet is, eenmaal te sterven, en daarna het oordeel," Hebr. 9:27.
5. Van een bewustheid van zonde en vrees, schuld en schaamte. "De prikkel des doods is de zonde," 1 Kor. 15:56.

6. Van de verschrikkelijke vloek van de allerrechtvaardigste Rechter, wat het beslissende vonnis zal zijn op de grote oordeelsdag. "Wie gelooft, zal niet verdoemd worden."
7. Van de uitvoering van dat vonnis, wat een blijvend gevoel is van de Goddelijke toorn. "Gaaf weg van Mij, gij vervloekte." Dit is een eeuwige verbanning uit de gunst, de heerlijkheid en de tegenwoordigheid van de levende God, in de eeuwige duisternis en ellende, pijniging en smart, waar zonde en dood eeuwig zullen heersen.

De verschrikkingen van de dood komen van al deze verschillende zijden en deze verschrikkingen zijn een zeer vreselijk leger voor een ontwaakte zondaar.

*Maar er is een andere kleine verborgen vorst, die heerst over deze koning en al zijn verschrikkingen, hoewel hij in de wereld maar weinig bekend is, en dat is de verborgen mens des harten, de nieuwe mens der genade. "Opdat gelijk de zonde geheerst heeft tot de dood, also ook de genade zou heersen door rechtvaardigheid tot het eeuwige leven, door Jezus Christus onze Heere," Rom. 5:21. Gods liefde wordt gesteld tegenover de haat van de duivel, Christus tegenover de satan zelf, genade tegenover de zonde en het eeuwige leven tegenover de eeuwige dood.*

De genade des levens, die door Jezus Christus is geworden, heeft ten doel om de dood in al zijn delen te ontwortelen en uit te roeien. Ik zeg in al zijn delen, want zelfs de tijdelijke dood wordt veranderd in een inslapen in Jezus, daar waar de genade Gods de overhand heeft gekregen.

Christus heeft de dood tenietgedaan en het leven en de onverderfelijkheid aan het licht gebracht door het Evangelie.

***Die den dood heeft teniet gedaan en het leven en de onverderfelijkheid aan het licht gebracht door het Evangelie, 2 Timotheüs 1:10.***

1. Vergevende genade neemt de schuld der zonde weg, opdat de prikkel des doods niet zou doden. "Dood, waar is uw prikkel?"
2. Rechtvaardigende genade neemt de vernielende kracht der zonde weg, zodat die niet zal worden toegerekend. "Welgelukzalig is de mens dien de HEERE de ongerechtigheid niet toerekent."
3. Wederbarende genade geeft ons een nieuwe geboorte en maakt ons tot nieuwe schepselen, zodat het niet meer zal zijn *ik*, maar *de zonde die in mij woont*.
4. Ingeplante genade wederstaat de tirannie der zonde, opdat zij niet heersen zal over degenen die onder de genade zijn. "Hij zal onze ongerechtigheden dempen," Micha 7:19.
5. En de Geest der genade zal in de opstandingsmorgen onze zondige lichamen veranderen, zodat de zonde nooit meer in ons zal plaatsvinden. "En er zal geen Kanaäniet meer zijn in het huis des HEEREN der heirscharen te dien dage," Zach. 14:21.

*Mijn moeilijkste opdracht is echter, om de beginselen van dit Goddelijk leven te ontdekken, dat door de Geest in de zielen van al Gods uitverkorenen geblazen wordt.*

Wat dit zo moeilijk maakt, is de veelheid van verontrustingen, ontwakingen, verwondingen, overtuigingen, verlichtingen, hervormingen; uitwendige gaven, geestelijke bekwaamheden, wonderlijke geloofsverzekeringen, vurige ijver, opzienbarende vurigheid, voorbijgaande hoop, vertederende hartstochten, meeslepende vreugde, verrassende krachten, een menigte van woorden, of een zeer vloeiende gave van spreken. Toch ziet men dikwijls dat heel deze verrassende oogst

tenslotte helemaal op niets uitloopt. "Want wie heeft, dien zal gegeven worden, en hij zal overvloediglijk hebben; maar wie niet heeft, van die zal genomen worden ook wat hij heeft," Matth. 13:12.

Wat nu het *verschil* uitmaakt tussen *deze twee soorten dienstknechten*, is het LEVEN. Christus is gekomen opdat Zijn schapen het leven zouden hebben en dat zij het steeds overvloediger zouden ontvangen. Degene daarom die het leven der genade in zijn ziel heeft, die zal gegeven worden, en hij zal overvloediger hebben, want de genade des levens neemt toe, maar wie de genade des levens niet heeft, maar slechts een uitwendige gave, van die zal genomen worden ook wat hij heeft. En dit openbaart God dikwijls aan Zijn kinderen, zowel predikanten als leden, zo helder als de zon op de middag.

Christus gaat met Zijn kinderen af tot de notenhof, Hoogl. 5:11, en de weg tot deze hof is verborgen voor alle levenden: het is een pad dat geen roofvogel kent. "Het vertrouwen op een trouweloze ten dage der benauwdheid, is als een gebroken tand en verstuipte voet," Spr. 25:19. Een verstuipte voet kan in dit pad nooit wandelen, en een gebroken tand kan niet één noot kraken, die in Christus' hof groeit.

1. Een van deze noten is: "Wie gelooft, die zal niet haasten." De komende zondaar houdt al zijn geloof in zichzelf, evenals de blinde die Christus genas. Ook kan hij er niet mee werken, of het verder oefenen tenzij Christus hem bezoekt, of wanneer de Heere hem licht geeft of als de een of andere belofte met kracht tot hem komt. Of als de Heilige Geest hem aanzet tot Goddelijke droefheid, nederigheid, zachtmoedigheid, leven of liefde. Zijn geloof beweegt zich altijd in overeenstemming met de bewerking van de Geest en met het licht van het aangezicht des Heeren.

Maar *de niet levendgemaakte belijder* groeit snel op: hij hoort het Woord en ontvangt het terstond met vreugde, maar het is maar voor een tijd, en omdat het geen wortel heeft, verdort het, Matth. 13:6.

2. De zondaar die door de Heilige Geest wordt levend gemaakt, zal zeker de laagste plaats innemen in Gods huis. Zijn vernederd gemoed zal niet indringen in het heilige der heiligen, of in het heiligdom onder de priesters, of in de galerijen des Konings met de bruid, of in het binnenste voorhof onder de ware aanbidders; maar in het buitenste voorhof der heidenen, ja hij stelt zichzelf zelfs nog onder de beesten die vergaan; hij zal zijn mond in het stof steken, misschien is er verwachting, Klaagl. 3:29. Ik bedoel hiermee zijn nederige gemoedsgestalte. De hele wereld kan zijn hart uit deze vernederde staat niet oprichten, totdat het woord des Heeren komt: "Vriend, ga, hoger op."

Maar tot deze vernedering des harten en deze walging van zichzelf voor het aangezicht van God - wat de zichzelf veroordelende zondaar in zijn eigen waarneming op zulk een afstand plaatst van de Almachtige - kan *de eerzuchtige belijder* niet afdalen. Hij staat naar hoger dingen, want omdat zijn geloof opschiet zonder wortel, is zijn aanspraak op God aanmatigend en zijn toenadering tot Hem onbeschaamd, vrijpostig en arrogant, en vanaf het eerste begin heeft hij het gemunt op de verschijning en goedkeuring Gods, maar God drijft hem terug, terwijl Hij de andere trekt. Daarom staat er geschreven: "God wederstaat de hovaardigen, maar den nederigen geeft Hij genade," Jak. 4:6.

3. De ziel die onder de eerste onderwijzing van Gods Geest is, gevoelt zozeer de plaag en de kwaal van zijn eigen hart en is zo beschaamd over zijn ontelbare misdaden, dat hij niet verlangt naar ijdele eer, maar hij acht elke gelovige uitnemender dan zichzelf, Fil. 2:3.

Maar *de huichelaar* komt nooit in die gestalte, hij is een verachter van de vromen; hij is roekeloos, opgeblazen, een liefhebber van zichzelf, zoals dat te zien is in de

zendbrieven van Paulus aan de Korinthiërs en aan de Galaten, waar zulke mensen zelfs de grote Paulus lasteren en kwaad van hem spreken, teneinde zichzelf te verhogen. Daarom dreigt de apostel: "Maar ik zal haast tot u komen, zo de Heere wil, en ik zal dan verstaan niet de woorden dergenen die opgeblazen zijn, maar de kracht. Want het Koninkrijk Gods is niet gelegen in woorden, maar in kracht," 1 Kor. 4:19, 20. Zo ver waren die er vandaan om elke gelovige uitnemender te achten dan zichzelf, dat zij zichzelf uitnemender achtten dan de grote apostel.

4. De ziel die onder Goddelijke onderwijzing verkeert, is iemand die "ras is om te horen en traag om te spreken." Hij begeert niet te leiden, maar geleid te worden. Hij ligt neder aan de voeten van een lam, en een klein jongske kan hem drijven. Want hij wordt zo door de satan opgejaagd en gadeslagen, en met zulke bange twijfels in zijn hart achtervolgd, dat zelfs als hij iets zegt zonder volledig overtuigd te zijn van de waarheid ervan, of iets wat hij niet gezien of ervaren heeft, dan wordt het alles door de satan gezift en betwist, zodat hij dikwijls bang is om zijn mond maar te openen, tenzij het geloof of de liefde hem dringen. "Ik heb geloofd, daarom heb ik gesproken", zegt David. Geloof in het hart gaat vóór, en de belijdenis der lippen komt achteraan.

Maar zo is het niet met *de tijdgelovige*, die is niet ras om te horen en traag om te spreken, maar ras om te spreken en traag om te horen, want hij wordt niet uit zijn zwijgen gekend, maar uit zijn gepraat. "De stem des zots wordt gekend door de veelheid der woorden," Pred. 5: 2.

5. Het uitverkoren vat wordt onder het onderwijs van de Geest tot zulk een mate van zelfverfoeiing gebracht die nooit door een huichelaar nagebootst kan worden; want hoe genadiger God hem voorkomt, hoe meer zulk een ziel zichzelf haat en van zichzelf walgt. Ook is hij nooit meer vertederd in zijn geest, dan wanneer hij in zulk een gemoedsgestalte is. "Gij zult een walging van uzelf hebben over uw ongerechtigheden, wanneer Ik voor u verzoening doen zal overal hetgeen dat gij gedaan hebt, spreekt de Heere HEERE."

Zo is het niet met *de huichelaar* in Sion, want de Heere stelt hem tegenover deze die zo laag van zichzelf denkt, met de volgende woorden: "Want een iegelijk, die zichzelf verhoogt, zal vernederd worden; en die zichzelf vernedert, zal verhoogd worden," Luk. 14:11.

6. Een andere noot die de komende zondaar moet kraken, is dat de Heilige Geest Gods de hoogmoed van zijn sierlijkheid te schande maakt. Hij verijdelt al zijn wijsheid en maakt die te schande, en maakt al zijn kennis tot dwaasheid. Al zijn voornemens worden verbroken; al zijn plannen en vonden worden verijdeld; zijn kracht wordt veranderd in zwakheid; zijn geest wordt verbijsterd en verward, zodat het is alsof hij zijn verstand kwijt is; hij vergeet zijn brood te eten, en zijn rechterhand vergeet zijn vaardigheid. "Zo iemand onder u dunkt dat hij wijs is in deze wereld, die worde dwaas, opdat hij wijs moge worden," 1 Kor. 3:18.

6. God onderwijst ons dat de hemelse loop niet is der snellen, hetgeen niet één *huichelaar* ooit gelooft. Hij streeft met zekerheid naar het meesterschap, hoewel hij nooit gekroond wordt, omdat hij niet wettig strijdt, 2 Tim. 2:5. Hij heeft geen inwendige oorlog, geen tegenstand van de satan, geen lasten of ketenen, geen twijfelingen, vrees of moedeloosheden, geen bange vrees of bezwijking des harten; hij ziet geen heuvel *Moeilijkheid* of *Dal van de Schaduw des Doods*, geen kromme wegen maar rechte, geen ruwe plaatsen maar vlakke. Hij heeft de satan geen grond te betwisten, kent geen smekingen of bitter geweest; het zal alles wel goed aflopen.

Maar het kind van God ontmoet die allemaal en denkt dat elke huichelaar hem voor is en hij de laatste van allen. Maar "de laatsten zullen de eersten zijn, en de eersten de laatsten; want velen zijn geroepen, maar weinigen uitverkoren," Matth. 20:16.

8. Het volgende dat een uitverkoren vat, van God onderwezen, laat varen is zijn vermeende sterkte. Zo lang die blijft zal hij geloften doen, beloven en zich inspannen. Hoewel hij voortdurend overwonnen wordt en tekort komt, toch vernieuwt hij telkens de aanval tegen de wereld, de satan en het vlees, zijn heersende zonden en inwendige lusten. Hij strijdt om die tot onderwerping te brengen, zuivert zijn hart, doet zijn uiterste best om in een betere gestalte en een heilige gesteldheid te komen, maar alles tevergeefs, want het is met hem net als met Jonas scheepslieden: "Maar de mannen roeiden om het schip weder te brengen aan het droge, doch zij konden niet; want de zee werd hoe langer hoe onstuimiger tegen hen," Jona 1:13.

Zo is het met de arme ontwaakte zondaar en dit doet hem dikwijls ophouden en alles opgeven omdat het toch verloren is, totdat nieuwe verschrikkingen, vrees en kwellingen hem er weer toe aandrijven. Dit vruchteloos getob voert hem tenslotte tot wanhoop aan zichzelf, of tot wanhoop aan alle hulp uit zichzelf, wat juist het doel van God is; zodat hij zelfs verschrikt bij de gedachte dat hij iets zou beloven, want hij ziet dat zijn hart hem bedriegt en ook zijn werken. De Heere leidt hem juist daarheen, want "die op zijn hart vertrouwt, die is een zot (Spr. 28:26. Wie vlees tot zijn arm stelt, is van God vervloekt. "De zwakke zegge: Ik ben een held," Joël 3:10. Dit is een vreemd raadsel, een harde noot om te kraken; maar de Geest Gods zal de zondaar overtuigen, dat hij zelfs geen kracht heeft om te denken. "Niet dat wij van onszelven bekwaam zijn iets te denken als uit onszelven; maar onze bekwaamheid is uit God," 2 Kor. 3:5. Wanneer deze werkende arm bezwijkt, is de hulp nabij, want de kracht van Christus wordt in zwakheid volbracht, 2 Kor. 12:9.

*De huichelaar* is een vreemdeling van deze les. Zijn hoge arm en sterk hart worden niet verbroken door deze zielsbenauwende en zielsontmoedigende arbeid. Zijn geest wordt niet verwond, verbrijzeld, gevoelig gemaakt, vertederd en verslagen. Hij is inwendig gezond en wel; zijn hele godsdienst zweeft in zijn hoofd, zijn wil en zijn oordeel; die bestaat niet in een verandering van hart, genegenheden en geweten. Hij is ijdel en opgeblazen door zijn vleselijk gemoed, en door eigenwillige godsdienst of eigengemaakte nederigheid in de wil, hij heeft blijdschap die voortvloeit uit de werking van natuurlijke gevoelens om zichzelf te behagen, en met wat licht in zijn verstand; maar dit alles maakt hem niet week, verbroken of boetvaardig. Daarom noemt de profeet dezulken jongen en jongelingen, omdat, zoals de wijze man zegt, "der jongelingen sieraad hun kracht is," Spr. 20:29. En hun kracht is hun ondergang, want "Hij geeft de moede kracht en Hij vermenigvuldigt de sterkte dien, die geen krachten heeft. De jongen zullen moede en mat worden, en de jongelingen zullen gewisselijk vallen; Maar die den HEERE verwachten, zullen de kracht vernieuwen; zij zullen opvaren met vleugelen, gelijk de arenden, zij zullen lopen en niet moede worden, zij zullen wandelen en niet mat worden," Jes. 40:29.-31.

9. De negende harde noot, die de arme komende zondaar te kraken heeft, is het totale onvermogen om te betalen. Maar het zijn dezulken, en hèn alleen die de Borg des beteren Verbonds werkelijk nodig hebben. Gods kinderen moeten arm van geest gemaakt worden. Er is alleen kwijschelding van schuld door de Evangelie-Borg; alleen brood des levens waar door de zondaar om wordt gebedeld; alleen bedekking voor zijn naaktheid door de gave der rechtvaardigheid; alleen een schuil- en rustplaats in de Zone Gods; alleen ware rijkdom in het rantsoen van Zijn ziel (Spr. 13:8; alleen geschiktheid voor de hemel door de gave van de Geest. Wie de vergeving van zonden krijgt en een erfenis onder alle geheiligden, moet arm en nooddruftig worden, een armlastige bedelaar, ieder ogenblik afhankelijk van de milddadigheid van de hemel.

"Een zeker schuldhoe had twee schuldenaars; de een was schuldig vijfhonderd penningen, en de ander vijftig; en als zij niet hadden om te betalen, schold hij het hun beiden kwijt. Zeg dan, wie van dezen zal hem meer liefhebben?," Luk. 7:41, 42. Er wordt een bijzondere nadruk gelegd op de woorden: "En als zij niet hadden om te betalen"; het geeft een diep gevoel te kennen van wezenlijke armoede en van de wonderlijke milddadigheid des hemels.

In deze arme zielsvernederende staat komen *de huichelaren* niet, want hoewel zij verstoken zijn van waar geloof, van de Heilige Geest en Zijn genade en alle ware gerechtigheid, zijn zij echter, evenals de Laodicezen, "rijk in zichzelf, en verrijkt, en hebben geens dings gebrek," Openb. 3:17.

10. En hier kan ik nog een harde noot ter sprake brengen, waaraan zij die vreemdelingen zijn van de buitengewone zondigheid van hun eigen hart, geen kennis hebben, en daarin bestaat de ware grootheid in de ogen des Heeren. Niet in een streven naar het ambt, niet in kennis of verstand, niet in schitterende gaven, vloeiende spreekgave of welsprekendheid, maar in een voortdurend gezicht of gevoel van de overblijfselen der inwonende verdorvenheden en dat in de spiegel van Christus' lijden en in het geloof van een aandeel te hebben aan Zijn dood. Dit geeft ons een gevoel van gemeenschap met Hem in Zijn lijden en maakt ons Zijn dood gelijkvormig. "Zo wie dan zichzelf zal vernederen gelijk dit kindeken, deze is de meeste in het Koninkrijk der hemelen," Matth. 18:4.

*De belijder* wiens hart niet gebroken is, komt niet in deze verborgenheid. Die zal zeker naar het meesterschap streven en de zucht naar toejuiching en wettische hoogmoed blaast hem op en drijft hem voort. Vandaar de raadgeving en waarschuwing: "Zijt niet vele meesters, mijn broeders, wetende dat wij te meerder oordeel zullen ontvangen. Want wij struikelen allen in vele," Jak. 3:1, 2. Maar deze meesters doen niets anders dan struikelen of aanstoot geven.

Dit zijn enkele van die noten die hard zijn om te kraken, maar er zit wezenlijk zoetheid in, wanneer wij in staat zijn ze te openen.

*Ik zal nu voortgaan met te handelen over de geleidelijke groei en toename van het eeuwige leven in de ziel.*

1. Dit leven, hoedanig het ook zijn mag, is de gave van God, de vrucht en de uitwerking van Zijn verborgen welbehagen en voornemen in Christus, zoals de apostel zegt: "In de hope des eeuwigen levens, welke God, Die niet liegen kan, beloofd heeft vóór de tijden der eeuwen," Tit.1:2 . Tot dit leven zijn al de uitverkorenen Gods verordineerd, en dit is er de enige oorzaak van dat hun het geloof gegeven wordt, of dat de uitverkorenen tot het geloof in Christus gebracht worden. "Er geloofden zovelen als er geordineerd waren tot het eeuwige leven", en niemand anders. Dit leven is ons in Christus gegeven, het is in Zijn handen gesteld en het wordt bewaard en het is zeker en vast voor al het zaad dat in Hem begrepen is. Daarom wordt Hij ons Leven genoemd en de lengte onzer dagen. "Welgelukzalig -zegt de Wijsheid- is de mens, die naar Mij hoort, dagelijks wakende aan Mijn poorten, waarnemende de posten Mijner deuren. Want die Mij vindt, vindt het leven, en trekt een welgevallen van den HEERE," Spr. 8:34, 35.

*Dit leven is de uitnemendste zegening van een eeuwig verbond* dat gemaakt is tussen de Vader en de Zoon. In dit verbond verbindt Christus Zich om door Zijn offerande de zonde weg te nemen, die de oorzaak van de dood is, maar ook de dood zelf, als het vreselijk gevolg van de zonde, opdat deze gave Gods door Hem afvloeien zou tot de zielen die dood zijn in zonden en misdaden. Daarom wordt dit verbond genoemd: "Het verbond van het leven en de vrede," Mal. 2:5 . Dit verbond, dat nu bekrachtigd en bevestigd is door de dood van Christus, komt tot ons in, wat genoemd wordt, het

Evangelie dat onder ons gepredikt wordt. Hiervan is het grote onderwerp en de heerlijke inhoud de belofte des eeuwigen levens.

*Dit leven en de onverderfelijkheid worden, zoals geschreven staat, aan het licht gebracht door het Evangelie (2 Tim. 1:10).*

Hierin heb ik dikwijls de neerbuigende goedheid van mijn God bewonderd, dat - evenals de dood in geheel zijn vreselijke betekenis en uitgestrekte omvang zo'n schrikkelijke tegenpartijder is voor arme ontwaakte zondaren - God in Zijn overvloedige barmhartigheid ook zo Zijn gave van het eeuwige leven over de gehele Bijbel verspreid heeft en Zijn alles-overvloedige genade laat uitlopen op een overloed van leven. Daarom is elke geestelijke zegening in het Boek van God òf het Leven zelf òf iets wat ertoe leidt, want op de Berg Sion "gebiedt de HEERE de zegen en het leven tot in der eeuwigheid," Ps. 133:3. Wanneer God belooft een God te wezen voor Abraham en voor zijn zaad, en Zichzelf de God Abrahams en de God Izaks en de God Jakobs noemt, dan komt dat op hetzelfde neer als wat onze Heere aantoonde in Zijn uitleg van de woorden: "Doch aangaande de doden, dat zij opgewekt zullen worden, hebt gij niet gelezen in het boek van Mozes, hoe God in het doornbos tot hem gesproken heeft, zeggende: Ik ben de God Abrahams en de God Izaks en de God Jakobs? God is niet een God der doden, maar een God der levenden," Mark. 12:26, 27.

*Deze zegening des levens ligt in de liefde Gods, in het welbehagen van Zijn voornemen en van Zijn belofte; dit leven is in Christus en in de Heilige Geest der belofte; ja, de gave van het eeuwige leven ligt in elke geestelijke genade ingeplant in het hart van de gelovige. Daarom noemt Petrus ons "mede-erfgenamen der genade des levens," 1 Petr. 3:7.*

Wat dit leven echter het dichtst bij ons brengt, is *het Woord van God of het Evangelie* gepredikt in kracht, want het eeuwige leven is in het Woord. "Onderzoek de Schriften, want gij meent in dezelve het eeuwige leven te hebben, en die zijn het, die van Mij getuigen," Joh. 5:39. Daarom zegt Petrus: "Door welke ons de grootste en dierbare beloften geschonken zijn, opdat gij door dezelve der Goddelijke natuur deelachtig zoudt worden," 2 Petr. 1:4. Met deze Goddelijke natuur bedoelt hij de genade des levens, en niets anders. *Maar dan moet Christus en Christus alleen dit woord in het hart spreken, zal het leven brengen tot de ziel van de zondaar.* De mensen kunnen alleen spreken tot het uitwendig oor: "De uitnemendheid der kracht zij Godes en niet uit ons," 2 Kor. 4:7. "De woorden die Ik tot u spreek zijn geest en zijn leven", zegt Christus, omdat de Geest Zijnsmonds altijd het woord van Zijn genade vergezelt, wanneer Hij tot het hart spreekt en er een inwendig getuigenis aan geeft. De dood en hij die het geweld des doods heeft, moeten wijken wanneer de Heere van leven en dood spreekt. "Ik zeide tot u in uw bloed: Leef; ja, Ik zeide tot u in uw bloed: Leef," Ez. 16:6.

2. Maar om voort te gaan. Deze zegening van het eeuwige leven wordt ons vertoond onder het zinnebeeld van *de wind*, die voorgesteld wordt in het in beroering brengen van degenen die dood zijn, en vergeleken worden bij een geraamte van dorre beenderen. "En Hij zeide tot mij: Mensenkind, zullen deze beenderen levend worden? En ik zeide: Heere HEERE, Gij weet het." "En Hij zeide tot mij: Profeteer tot de geest; profeteer, mensenkind, en zeg tot de geest: Zo zegt de Heere HEERE: Gij geest, kom aan van de vier winden en blaas in deze gedoden, opdat zij levend worden," Ez. 37:3, 9.

3. Het wordt ons ook voorgesteld onder het beeld van *water dat uit het heiligdom vloeit* en al de oevers overstroomt; of het beeld van de middelmuur des afscheidsels die scheiding maakte tussen joden en heidenen, en die de zegening van het eeuwige leven in de heidenwereld invoerde. "Toen zeide hij tot mij: Deze wateren vlieten uit naar het voorste Galiléa en dalen af in het vlakke veld, daarna komen zij in de zee; in de zee

uitgebracht zijnde, zo worden de wateren gezond. Ja, het zal geschieden, dat alle levende ziel, die er wemelt, overal waarheen een der twee beken zal komen, leven zal, en daar zal zeer veel vis zijn, omdat deze wateren daarheen zullen gekomen zijn, en zij zullen gezond worden, en het zal leven, alles waarheen deze beek zal komen," Ez. 47:8, 9. Deze wateren zijn niet anders dan de Heilige Geest en Zijn genade; de zee is deze verwarde en door de zonde ontwrichte wereld; de vissen zijn de uitverkoren zondaren. Om die te vangen werden de apostelen uitgezonden, die tot vissers der mensen gemaakt waren. De zegening die deze gezondmakende wateren vergezelde, is het eeuwige leven: "Alles zal leven waarheen deze beek zal komen."

4. Deze zelfde zegen ligt verborgen in verschillende instellingen, zoals *de besnijdenis en de doop*. "Want ook wij allen zijn door één Geest tot één lichaam gedoopt, hetzij Joden, hetzij Grieken, hetzij dienstknechten, hetzij vrijen; en wij zijn allen tot één Geest gedrenkt," 1 Kor. 12:13. Dit drinken tot één Geest wordt door Christus Zelf verklaard. "Maar zo wie gedronken zal hebben van het water, dat Ik hem geven zal, dien zal in eeuwigheid niet dorsten; maar het water, dat Ik hem geven zal, zal in hem worden een fontein van water, springende tot in het eeuwige leven," Joh. 4:14. Dit is *die* doop, waarvan het water een *uitwendig* teken is.

De *besnijdenis* in het vlees is eveneens een zelfde teken, want er staat geschreven van Abraham: "En hij heeft het teken der besnijdenis ontvangen tot een zegel der rechtvaardigheid des geloofs, die hem in de voorhuid was toegerekend," Rom. 4:11. Want de ware besnijdenis wordt door God Zelf verricht, zoals geschreven staat: "En de Heere uw God zal uw hart besnijden en het hart uws zaads om de Heere uw God lief te hebben met uw ganse hart en met uw ganse ziel, opdat gij leeft," Deut. 30:6.

Daarom zijn doop en besnijdenis beide een en hetzelfde in de geestelijke betekenis, want beide geven het leven aan. Vandaar dat God zegt bij monde van Jeremia: "Want alle heidenen hebben de voorhuid, maar het ganse huis Israëls heeft de voorhuid des harten, daarom zal Ik bezoeking doen over alle besnedenen, met degenen die de voorhuid hebben." Ja, meer nog. Het Nieuwe Testament zegt ons, "dat dit niet de besnijdenis is, die openbaar in bet vlees is." Om deze reden wordt van allen die door de Heilige Geest zijn wedergeboren, gezegd dat zij door één Geest gedoopt zijn en door dezelfde apostel worden zij de ware besnijdenis genoemd, die God in den Geest dienen.

Dit maakt doop en besnijdenis tot een en dezelfde zaak, volgens de verklaring die God eraan geeft, Die de beste Uitlegger is van Zijn eigen bedoeling. Het is daarom ook duidelijk, dat met de Heilige Geest en met vuur gedoopt te zijn, hetzelfde is als de besnijdenis, want het lieflijkste en heetste bestanddeel in dat vuur is de liefde, en het is wel bekend dat "de liefde Gods in onze harten uitgestort is, door de Heilige Geest, Die ons is gegeven," Rom. 5:5. Zijn krachtige werkingen als een Trooster, Verzegelaar en een Onderpand in onze harten, en de liefde Gods daarin door Hem uitgestort, maken deze vurige doop uit en het eeuwige leven is er de zalige vrucht van. Zo is deze Goddelijke zegening, zij het niet in de aardbeving, dan toch in de wind, in het water en in het vuur. Maar ik moet nu iets dichterbij huis komen.

I. Onze Heere zegt ons, dat dit Goddelijk leven geen poel of stilstaand water is, dat voor een poosje fris en gezond is, en dan levenloos, nutteloos en walgelijk wordt, zoals wij dat maar al te veel van de bediening en belijdenis in onze dagen zien, maar het is iets *wat blijft opspringen, en springen zal tot in alle eeuwigheid*. Dit blijkt uit het gesprek van onze Heere met de Samaritaanse vrouw bij de Jakobsbron, waar onze Heere alles schijnt te bevestigen wat ik gezegd heb over deze zegening aller zegeningen, en deze heerlijke gave aller gaven, waarin alle andere giften liggen opgesloten. "Jezus antwoordde en zeide tot haar: Indien gij de gave Gods kendet, en wie Hij is, Die tot u

zegt: Geef Mij te drinken, zo zoudt gij van Hem hebben begeerd, en Hij zou u levend water gegeven hebben," Joh. 4:10.

Indien ik, toen ik voor het eerst in Londen kwam, zoveel van deze verborgenheid had geweten als nu, dan zou het mij heel wat rusteloze uren, menige bittere zucht, menige innerlijke kerming en menige sombere verwachting bespaard hebben. Want toen ik zag en hoorde dat zoveel wijze, bekwame, geleerde en gevierde predikanten, in kerken en andere bedehuizen voor een tijd schitterden en bloeiden en daarna schenen te verwelken, af te nemen, weg te sterven, hun gehoor te verliezen en te verdwijnen, was ik er ten volle van overtuigd dat dit na enige tijd ook mijn lot zou zijn; dat ook mijn gave zou verdonkeren, mijn leven en blijdschap zouden verwelken, mijn preken een taak zou worden en het volk het beu zou worden om altijd en altijd weer hetzelfde te horen. Er is echter een verschil tussen één talent en twee, tussen een predikgave en een gave gepaard gaande met de genade des levens om die gave te onderhouden. Ik weet dat iemand een schriftgeleerde moet zijn in het Koninkrijk der hemelen onderwezen, van God onderwezen en dit onderwijs moet hem tot een onderdaan van het Koninkrijk der hemelen gemaakt hebben, zal hij tot het einde toe nuttig blijven. Hij moet niet alleen de schat der genade in zijn hart hebben, maar ook een voortdurende toediening van die genade, zal hij "uit zijn schat nieuwe en oude dingen blijven voortbrengen," Matth. 13:52; want iemand die altijd leeft op en handel drijft met de oude voorraad, kan nooit nieuwe dingen voortbrengen.

Waar de Geest aller genade Zijn intrek neemt, daar en daar ook alleen zal het *eeuwige leven opspringen* zoals de Heere verklaart: "Maar zo wie gedronken zal hebben van het water, dat Ik hem geven zal, dien zal in eeuwigheid niet dorsten; maar het water, dat Ik hem zal geven, zal in hem worden een fontein van water, springende tot in het eeuwige leven," Joh. 4:14. Dit water zal springen tot in een leven van eindeloze heerlijkheid, tot in de hoogste hemelen. Nooit kan de macht der zonde, noch de woede van de satan, noch de hele wereld verhinderen dat deze fontein water geeft, maar hierdoor zal eerder nog meer opwellen en het zal de stroom nog sneller doen vloeien, "want bij deze dingen leeft men en in alle deze is het leven onzes geestes," Jes. 38:16. Het is niet zo dat deze fontein alleen in ons ópspringt; de gelovige ziel rijst en daalt, kent eb en vloed, en beweegt altijd in overeenstemming met de fontein, zoals geschreven staat: "Want Ik zal water gieten op den dorstige en stromen op het droge; Ik zal Mijn Geest op uw zaad gieten en Mijn zegen op uw nakomelingen. En zij zullen uitspruiten tussen in het gras, als de wilgen aan de waterbeken," Jes. 44:3, 4.

Maar iemand kan tegenwerpen en zeggen: indien dit levende water zo moet springen tot in het eeuwige leven, en als zij op wie het gegoten wordt, ook zullen opspringen en onder de vruchtbaar makende invloeden ervan uitspruiten tussen in het gras, als de wilgen aan de waterbeken, hoe komt het dan dat zovelen na een schone vertoning van opspringen weer verwelken, wegsterven, hun onrijpe vrucht zien afvallen, verdwijnen en vergaan?

Dat was zo bij de 'weghoorders', die het woord hoorden, en door de satan daarvan beroofd werden; en bij degenen die het zaad ontvingen op steenachtige plaatsen, waar het terstond opkwam omdat het geen diepte van aarde had maar afviel in een tijd van verzoeking. Een ander deel van het woord viel onder de doornen, waar de zorgvuldigheden van deze wereld en de verleiding des rijkdoms het overgroeiden, het woord verstikte en er bleef niets van over.

Sommigen beginnen met de Geest en eindigen in het vlees; anderen blijven met de dwaze maagden tot het laatst toe in het gezelschap van de wijzen en worden dan buitengesloten; weer anderen worden, hoewel zij zich bij de kerk voegen, als Ananias en Saffira verleid door de satan, begaan heiligschennis, verzoeken de Geest in de apostelen, liegen tegen de Heilige Geest en komen om in hun bedrog, en dat alles om een beetje geld. Demas verlaat Paulus, hebbende deze tegenwoordige boze wereld

weer lief gekregen. Achitófel wordt Davids raadsman, gids en metgezel tot het huis Gods, maar wanneer hij rijk wordt, staat hij David naar het leven en hangt zich op, omdat hij zijn doel niet kan bereiken. Anderen hebben een rijke vrouw gekregen, bij sommigen gingen de zaken voorspoedig en hebben enkel door hun belijdenis rijkdommen opgestapeld, en wanneer de buit binnengehaald is, is hun lamp uitgegaan in uiterste duisternis. Dit alles is waar en elke dag komt dit openbaar, maar niemand die bij zijn verstand is, zal ooit zeggen dat zulke belijders de uitverkorenen Gods zijn.

Het is niet zonder oorzaak dat ons geboden wordt: Braakt ulieden een braakland en zaait niet onder de doornen. Het valse gewas van zorgen, gierigheid, liefde tot de wereld, verleiding des rijkdoms, hoogmoed, zelfvertrouwen, eigengerechtigheid en eindigen in het vlees enzovoort, ik zeg, de bijl werd nooit aan de wortel van het valse gewas gelegd, veel minder werd dit onkruid van meet af aan met wortel en al uitgerooid. Indien de Heilige Geest dit in hen gedaan had, zou Hij nooit toegelaten hebben, dat lusten en verdorvenheden, doornen en distelen, aardse zorgen en verleidende rijkdommen, Zijn werk verstikt, overwoekerd of ontworteld zouden hebben. "Ik weet, dat al wat God doet, dat zal in der eeuwigheid zijn; er is niet toe te doen, noch is er af te doen; en God doet dat, opdat men vreze voor Zijn aangezicht," Pred. 3:14.

Bovendien, waar de genade des levens geplant is en de Heilige Geest Zijn intrek neemt, wordt die planting niet woest gelaten, maar daarover wordt met de uiterste oplettendheid gewaakt. "Te dien dage zal er een wijngaard van rode wijn zijn; zingt van dezelve bij beurte. Ik, de HEERE, behoed die, alle ogenblik zal Ik hem bevochtigen; opdat de vijand hem niet bezoeke, zal Ik hem bewaren nacht en dag," Jes. 27:2, 3. Uit de volheid van de Zaligmaker vloeit het water des levens door de Geest tot iedere gelovige ziel. "Dies zullen zij komen en op de hoogte van Sion juichen, en toevloeien tot des HEEREN goed, tot het koren en tot de most, en tot de olie en tot de jonge schapen en runderen; en hun ziel zal zijn als een gewaterde hof, en zij zullen voortaan niet meer treurig zijn," Jer. 31:12. Waar ooit de inwonende verdorvenheden, of de zorgvuldigheden des levens, de liefde tot het geld, of de liefde tot deze wereld de overhand krijgen en overheersen, daar heeft de Heilige Geest nooit woning gemaakt. Hij gaat door deze doornen en distelen en verbrandt ze allemaal, Jes. 27:4. Zodra Hij ze van binnen in vlam zet, ziet men ze van buiten verwelken.

Dit is Zijn eerste krachtdadige werk in het hart, zoals ik nu verder zal aantonen.

A. Hij vindt de zondaar dood in zonde, of in de slaap des doods; en niet alleen dood, maar vervreemd van het leven Gods door de onwetendheid die in hem is, volledig in het bezit van de sterkgewapende, en al wat hij heeft is in vrede. Het woord Gods, dat het zwaard des Geestes is, wordt tot het hart en de ziel gebracht met schrikkelijke majesteit en met een levenwekkende kracht. Zonde, toorn en de vurige wet die voor de deur liggen, komen nu in door de bres die de Heilige Geest gemaakt heeft, en dit vuur van binnen verzengt en vernietigt de gehele helse oogst, zoals hiervoor beschreven. "Een stem zegt: Roep. En hij zegt: Wat zal ik roepen:" Alle vlees is gras en al zijn goedertierenheid als een bloem des velds. Het gras verdort, de bloem valt af, als de Geest des HEEREN daarin blaast; voorwaar, het volk is gras. Het gras verdort, de bloem valt af; maar het Woord onzes Gods bestaat in der eeuwigheid," Jes. 40:6, 7, 8. De Almachtige noemt het volk gras vanwege hun groene, groenende, en vruchtbare staat en vanwege de onnoemelijke menigte inwoners der wereld. Hun goedertierenheid is datgene waarop de mensen zich verhovaardigen, waarop zij prat gaan en waarin zij zich beroemen; dit wordt genoemd de bloem die het veld sierlijk maakt. Sommigen beroemen zich op hun wijsheid, anderen op hun sterkte, sommigen op hun rijkdom, en sommigen op hun schoonheid, op hun geleerdheid, talenten en bekwaamheden; anderen weer op hun eigengerechtigheid, heiligheid, de oprechtheid van hun wandel, hun aalmoezen, hun vroomheid, kerkgaan, vasten, lange gebeden enzovoort; en

sommigen roemen in hun schande. Maar het is duidelijk dat de goedertierenheid zowel als het vlees, de bloem des velds zowel als het gras, verdorren en verwelken onder de levendmakende, overtuigende en veroordelende werkingen van de Heilige Geest, want "het gras verdort, en de bloem valt af, zegt de profeet.

De Geest Gods werkt op een soevereine wijze, zoals Christus Zelf zegt. "De wind blaast waarheen hij wil, en gij hoort zijn geluid; maar gij weet niet, vanwaar hij komt, en waar hij heengaat, alzo is een iegelijk, die uit den Geest geboren is," Joh. 3:8. De profeet zegt hier wat dit blazen uitwerkt: "Het gras verdort, de bloem valt af als de Geest des HEEREN daarin blaast: voorwaar het volk is gras." Maar dit werk wordt niet gedaan zonder het Woord, zoals uit het bericht van de profeet blijkt. Hij zegt ons ten eerste, dat er een *stem* is die roept. Op dat geroep blaast de Geest des Heeren, en onder dit blazen verdort het gras en valt de bloem af; maar, zegt hij, het Woord onzes Gods, dat de stem voortbracht en dat de Geest toepaste, bestaat in der eeuwigheid.

Er zijn vier dingen die gepaard gaan met dit blazen van de Geest:

1. Licht, waardoor de zonde ontdekt wordt in al haar boosaardigheid en vreselijke gevolgen "want al deze dingen, van het licht bestraft zijnde, worden openbaar; want al wat openbaar maakt, is licht," Ef. 5:13.
2. Een zieldoordringende en zielveroordelende kracht die gepaard gaat met snijdende overtuigingen, verwijtingen en bestraffingen door het Woord, dat het zwaard des Geestes is: "Want het Woord Gods is levend en krachtig, en scherpsnijdender dan enig tweesnijdend zwaard, en gaat door tot de verdeling der ziel en des geestes en der samenvoegselen en des mergs en is een oordeler der gedachten en der overleggingen des harten," Hebr. 4:12. Dit is het zwaard waarmee de Geest de ziel doorboort en verwondt, en een verslagen geest, wie zal die opheffen? (Spr. 18:14.
3. De toorn en de vloek van een verbroken wet vergezellen dit werk en gaan in de ziel doordat de Geest Gods het deksel van het hart verscheurt en dat openlegt. Bij het binnenkomen van de wet rollen dadelijke overtredingen erin en de gehele massa van verdorvenheden komt boven; dit is een vreselijke ontmoeting: "De zonde is weder levend geworden, doch ik ben gestorven", zegt Paulus.
4. De Heilige Geest maakt bij Zijn ingaan de ziel levend, of blaast er de adem des levens in. Dit geeft de zondaar een levendig gevoel, en maakt zijn gewaarwordingen zeer gevoelig, zodat de steken en wonden, de bestraffingen en berispingen ondraaglijk worden.

*Alle overtuigingen die niet gepaard gaan met de levendmakende invloeden van Gods Geest zullen zeker wegsterven; het is het leven door de Geest dat ze levend houdt. Ook zal niets anders dan het Goddelijk leven het gras doen verdorren of de bloem des velds doen afvallen. Die hele oogst zal blijven leven en bloeien onder alle overtuigingen, behalve waar de Geest levend maakt. De rijke jongeling in het Evangelie keert liever de hemel en de eeuwige heerlijkheid de rug toe, dan dat hij afstand doet van de wortel van alle kwaad. En hoewel hij treurig of vol droefheid heenging, wetende dat de teerling geworpen was, waagt hij het er toch op, en houdt zijn grote bezittingen vast. "Hoe zwaarlijk zullen degenen die goed hebben in het Koninkrijk Gods ingaan?" Geen bestraffingen of overtuigingen door het Woord zullen ooit de zondaar zijn zoete beten of zijn geliefde afgoden doen verlaten, tenzij het eeuwige leven wordt meegedeeld. Dat verklaart de Heere in Ezechiël 36:25: "Dan zal Ik rein water op u sprengen en gij zult rein worden; van al uw onreinheden en van al uw drekgoden zal Ik u reinigen." Velen zitten onder de bestraffing en houden het daaronder uit, tot zij er beroerd van worden, maar zij blijven er dezelfde onder, zo niet meer verhard, en "een man, die, dikwijls bestraft zijnde, de nek verhardt, zal schielijk verbroken worden, zodat er geen genezen aan zij," Spr. 29:1. Terwijl anderen, die ze niet kunnen verdragen zoals Kaïn, uitgaan van het aangezicht des Heeren. "Wee hun, want zij zijn van Mij afgezworven; verstoring*

over hen, want zij hebben tegen Mij overtreden! Ik zou hen wel verlossen, maar zij spreken leugens tegen Mij. Zij roepen ook niet tot Mij met hun hart, wanneer zij huilen op hun legers; om koren en most verzamelen zij zich, maar zij wederstreven tegen Mij," Hos. 7:13, 14.

Dezen zijn van God weggevlucht en volhardden in hun opstand, vraatzucht en dronkenschap, hoewel zij huilden van kwelling des geestes. Zij hebben ook niet met hun hart tot God geroepen; de satan en de zonde heersen daar nog helemaal, en zo zal het blijven en moet het blijven, tenzij de Geest des levens van God Zijn intrek in hen neemt. Dit komt ook duidelijk uit in de eigen woorden des Heeren, waar Hij over ditzelfde werk handelt, namelijk over de levendmaking van dode zondaren.

"Want gelijk de Vader de doden *opwekt en levend maakt*, alzo maakt ook de Zoon levend die Hij wil," Joh. 5:21. Vele dode zondaren zijn opgewekt zonder ooit *levend gemaakt* te zijn, Ez. 37.

Een zondaar die dood is in de zonde, te verschrikken, wakker te maken, te verlichten en op te wekken, door een menigte vrezende, verschrikkingen, huivering en kwellingen over hem uit te roepen, is één zaak; maar het is wat anders om hem het leven te geven. God werkt dit opschrikken soms Zelf, en deelt de zondaar toch geen leven mee, zoals geschreven staat: "Maar het geschiedde des anderen daags, dat Pashur Jeremia uit de gevangenis voortbracht; toen zeide Jeremia tot hem: De HEERE noemt uw naam niet Pashur, maar Magör-missabib. Want zo zegt de HEERE: Zie, Ik stel u tot een schrik voor uzelf en voor al uw liefhebbers" Jer. 20:3, 4.

De natuurlijke consciëntie kan, wanneer zij zwaar belast en neergebogen is, droefheid tot stand brengen in de ontwaakte zondaar. Als de weerhoudingen door Gods voorzienigheid worden weggenomen en de satan toegelaten wordt in te gaan, zoals in het geval van Judas, dan ontstaat daardoor een hel voor zichzelf. Dit is een overgeven van de zondaar aan een schrikkelijke verwachting des oordeels. Wettische overtuigingen zijn over het algemeen droog, onvruchtbaar; zij drijven slechts op het gemoed en gaan altijd gepaard met een deel hoogmoed, eigenliefde, vleselijk medelijden, eigengerechtigheid, wereldgezindheid en verharding des harten, en kunnen grote vertoning maken; maar wat ook dode zondaren mag opschrikken en opwekken, hier ben ik zeker van, dat wanneer God ze niet levend maakt door de Geest des levens, zij weer gerust zullen worden. God wekt niet alleen de doden op, maar blaast er *de Geest des levens in*. Dit verdorren van het gras en afvallen van de bloem, gaat met het leven gepaard. Dit is de reden, waarom die mens zalig gesproken wordt, die de Heere tuchtigt en die Hij leert uit Zijn wet, Ps. 94:12. Gods zegen is het leven tot in eeuwigheid, en wordt niet uitgesproken over, of toegepast aan de zondaar die blijft in zonde en dood.

*B. De levenstekenen nu, die deze overtuigingen vergezellen, zijn de volgende:*

1. Daar is een voortdurend *roepen tot God*, zoals men zien kan in Paulus, zodra de stem van Christus tot hem kwam. "Ga", zegt de Heere tot Ananias, "en vraag .. naar een, met name Saulus van Tarsen; want zie, hij bidt." Zo ook in David, wanneer de Geest des Heeren in hem blies. "O HEERE, hoor mijn gebed, en laat mijn geroep tot U komen. Verberg Uw aangezicht niet voor mij, neig Uw oor tot mij ten dage mijner benauwdheid; ten dage als ik roep, verhoor mij haastiglijk. Want mijn dagen zijn vergaan als rook en mijn gebeenten zijn uitgebrand als een haard. Mijn hart is geslagen en verdord als gras, zodat ik vergeten heb mijn brood te eten," Ps. 102:2-5. Maar zal de huichelaar "zich verlustigen in de Almachtige? Zal hij God aanroepen te allen tijde?," Job 27:10. Nee, dat doet hij niet, ook zal hij God niet aanroepen met het hart, hoewel hij huilt op zijn leger. Het zijn de uitverkorenen Gods, en niemand anders, die dag en nacht tot God roepen.

2. Het leven blijkt uit hun *gevoelvolle gewaarwordingen*, uit de teerheid en gevoeligheid van hun opengescheurde en verbrijzelde consciëntie. Daarom zegt Salomo dat "de bestraffing dieper gaat in de verstandige, dan de zot honderdmaal te slaan," Spr. 17:10. De reden is, dat de verstandige leven en gevoel heeft, terwijl de zot dood is. Het leven blijkt ook uit de nederigheid en verslagenheid van hun hart, en uit hun hoogachting, ontzag, vreze en beven voor het woord van God. De Heere zegt dat Hij zal zien op, en wonen bij de arme en verslagene van Geest, en die voor Zijn woord beeft (Jes. 66:2. Wanneer de levende God bij dezulken woont, dan kunnen zij niet dood zijn.

3. Het leven blijkt uit hun *hevige eetlust* en uit de voorkeur waarmee zij hun voedsel kiezen. De verloren zoon roept om het brood des hemels. Dit was Christus, het brood Gods. "Ik zal haar kost rijkelijk zegenen, haar nooddruftigen zal Ik met brood verzadigen," Ps. 132:15. "De ellendigen en nooddruftigen zoeken water, maar er is geen, hun tong versmacht van dorst; Ik, de HEERE, zal hen verhoren," Jes. 41:17. Deze arme zielen zoeken de Heilige Geest der belofte als een Trooster, en Zijn genade. Anderen hongeren en dorsten naar de gerechtigheid des geloofs. Welnu, het is voor mij onverklaarbaar, hoe zij ertoe gekomen zijn om hun hart op zulk voedsel te zetten, indien deze allen niet door de Geest Gods geleid zijn. Indien Hij hun wil niet overgebogen heeft, is het voor mij een verborgenheid, hoe zij dit koren hebben kunnen verkiezen boven het kaf, aangezien dit laagste heel natuurlijk voor hen is, omdat zij er altijd aan gewoon zijn geweest.

Niets stond de Joden zo tegen, dan te horen over het eten van het vlees en het drinken van het bloed van Christus, in een geestelijke zin, door het geloof. Bovendien is de eetlust der zondaren zo bedorven, dat zij geen trek hebben in geestelijk voedsel: de mens heeft geen lust in de dingen die Godes zijn, maar die der mensen zijn [Eng. vert.] De eetlust alleen is niet bedorven, maar "zij zijn vervreemd van het leven Gods, door de onwetendheid die in hen is," Ef. 4:18. Zij zijn ervan vervreemd en hebben er geen trek in, ja in hun ziel haten zij dit voedsel, en zij zijn de vijandschap zelf.

Ook hebben de verdoemden in de hel er niet de minste begeerte toe. De rijke man smeekte niet om het water des levens, maar om water tot verkoeling van zijn tong. Hij verlangde ook niet dat Lazarus hem Mozes en de profeten zou prediken, veel minder nog Christus en het geloof in Hem. Toen hij verlangde dat Lazarus tot zijn broeders gezonden zou worden, was het alleen om hen bekend te maken met zijn smarten, en hen te waarschuwen en tegen hen te getuigen. Toen Abraham tegenwierp: "Zij hebben Mozes en de profeten, dat zij die horen", wierp hij ook tegen: "Neen, maar zo iemand van de doden tot hen heenging, zij zouden zich bekeren."

De bovengenoemde bedroefde zielen verschillen veel van Judas, Kain, Ezau, Achab, Saul en vele anderen, in hun eetlust, in de keus van hun voedsel, en ook in hun ernstig roepen tot God, bij Wie het alleen verkregen kan worden zonder geld en zonder prijs; in dit alles dwaalden zij niet. Maar de grote vraag is wat is er in een ziel die vervreemd is van het leven Gods, dat hem zulk geestelijk voedsel doet verkiezen en hem daarnaar doet verlangen? Ik antwoord: helemaal niets. Wie zulk een trek heeft in geestelijk voedsel, moet door de Geest Gods levend gemaakt zijn; hij moet in zijn ziel een beginsel van leven hebben om datgene te voeden, dat bij het brood Gods kan leven. Daarom spreekt Christus die mens zalig, *die hongert en dorst naar de gerechtigheid*. Hij zegt niet, dat hij zalig zal worden, maar Hij spreekt hem reeds zalig, en zoals ik al eerder opmerkte, Gods zegen is het leven tot in eeuwigheid. Er moet inderdaad leven zijn in de mens die de Zoon Gods zalig spreekt, want Hij spreekt de zegen niet uit over de doden en verdoemden; ook is die zegen geen tijdelijke, die bestaat in voedsel en kleding, gezondheid en voorspoed; maar het is een geestelijke zegen, en Christus zegt dat zij zullen verzadigd worden.

5. Dit leven openbaart zich door het *gezelschap* dat dezulken kiezen. Terwijl de verloren zoon dood voor God was, voedde hij zich niet alleen met draf, maar hij ging heen en voegde zich bij een van de burgers van het land, een burger van "Jeruzalem dat nu is, en dienstbaar is met haar kinderen", een letterprediker met een vermetel vertrouwen, één die een dienstknecht der zonde is en onder de vloek der wet ligt evenals hijzelf en hier vindt hij vereniging, want de genoden van diegenen zijn niet op de berg Sion, maar in de diepten der hel," Spr. 9:18. *Maar zodra God hem levend had gemaakt, of een beginsel van het geestelijke leven in hem had geplant, kwam de hongersnood.* Tevergeefs beproefde hij zijn draf: dit nieuwe beginsel kon zich daarmee niet voeden, hoewel hij begeerde zijn buik ermee te vullen. Toen verliet hij de burger en probeerde het bij anderen, maar niemand gaf hem het brood des levens. Toen wendde hij zich tot God, en de volgende maal dat wij weer van hem horen, treft men hem aan bij de dienstknechten des Heeren van wie er één het gemeste kalf tevoorschijn haalt, een ander het beste kleed, de ring en de schoenen. Bij hen zal men ze op den duur zeker aantreffen, hoe zij ook voor een tijd heen en weer geslingerd kunnen worden. Die zullen zij volgen en aankleven, zoals Ruth Naomi en zoals vele anderen Paulus en Barnabas aanhingen.

Zo lezen wij ook dat sommigen zich voegden bij de Joden en sommigen bij de apostelen; want voor een arm zondaar, die door de Geest is levend gemaakt, is een man Gods een kostbaar juweel. Niet alleen is des Heeren Spruit -namelijk Christus- tot sieraad en tot heerlijkheid, maar ook is de vrucht der aarde voortreffelijk en lieflijk dengenen die het ontkomen zullen in Israël, Jes. 4:2. "Hoe lieflijk zijn op de bergen de voeten desgenen, die het goede boodschap, die den vrede doet horen; desgenen, die goede boodschap brengt van het goede, die heil doet horen; desgenen, die tot Sion zegt: Uw God is Koning," Jes. 52:7. Het zijn de gevoelige en ellendige zondaren die zoveel houden van de afgezanten des vredes; het zijn verloren zondaars in zichzelf die zulk een lieflijkheid zien in de voeten desgenen die heil doen horen. Ik ben er zeker van, dat degenen die de heerschappij van de satan, de zonde en de dood van harte moe zijn, zo ingenomen zijn met dit deel van de boodschap: "Uw God is Koning." Het is geen gering bewijs dat het eeuwige leven in de ziel is, wanneer de arme zondaar Gods volk zo nauw aankleeft, want die moeten van God geleerd zijn om lief te hebben, die elkander liefhebben. "Wij weten", zegt Johannes, "dat wij overgegaan zijn uit de dood in het leven, dewijl wij de broeders liefhebben," 1 Joh. 3:14.

Een door de satan en de natuurlijke consciëntie gekwelde zondaar kan gevoed worden door een arminiaan; een letterknecht kan iemand voeden die onder wettische overtuigingen leeft, wie geen voedsel zo goed past als de aardbeving, de wind en het vuur, opgedist met veel geschreeuw en welsprekendheid, met hel en verdoemenis: dit voedt de wettische geest die in hem heerst, die een geest is der dienstbaarheid tot vreze. Indien een kunstenaar met een ijdel redenaarstalent de aangrijpende plaatsen van de Schrift maar behendig kan hanteren om de ingewanden van zo iemand in beroering te brengen, op zijn gevoel te werken, en zijn natuurlijke genegenheden op te wekken, zodat er een snaar in zijn binnenste wordt aangeraakt, dan gaat dit door voor bekering en voor de bewerkingen van de zachtmoedige geest van Jezus, terwijl het hele werk door de satan wordt uitgevoerd.

Voor de ziel die door de Heilige Geest is levend gemaakt, is dit alles een raadsel; zij kunnen zijn toestand niet verklaren, hem niet vertellen waar hij staat of wat hem scheelt, en hem ook niet voeden. Het komt mij voor dat dit alles de eerste heerlijke invloeden en werkingen van het Goddelijk leven zijn door de Geest in de zielen van de mensen gewerkt. Dit haalt hen uit die vleselijk geruste en ongevoelige staat, waar zij tevoren in verkeerden, toen zij geen gevoel of bekommering hadden van God of van hun eigen gevaar. "En u heeft Hij mede levend gemaakt, daar gij dood waart door de misdaden en de zonden," Ef. 2:1.

II. De volgende openbaring van dit opspringen van het Goddelijk leven is het *aanlichten van de dag en het opgaan van de Morgenster in het hart*, 2 Petr. 1, 19. Zoals ik al eerder opmerkte, werd door de eerste verschijning van het licht niets anders ontdekt dan zonde en Gods toorn in een gebroken wet; maar de dageraad en de morgenster die in het hart opgaat, zijn de voorlopers van en leiden tot het opgaan van de Zon der gerechtigheid. "Die Mij volgt", zegt Christus, "zal inde duisternis niet wandelen, maar zal het licht des levens hebben." Dit wordt het licht des levens genoemd, omdat het niet alleen het profetische woord ontdekt dat zeer vast is, maar het vindt in het Woord steeds meer van de gepastheid en dierbaarheid van de Zoon van God, van de vrijheid en volheid van Zijn zaligheid en van Zijn bekwaamheid om volkomen zalig te maken allen die door Hem tot God gaan. En dit licht wordt steeds sterker; het geeft stof ter overpeinzing; het houdt zijn gemoed bezig, het bestrijdt de vertwijfeling, het maakt de schadelijke sluitboom van het ongeloof los en het maakt de aanvallen van de satan minder hevig. Het ontdekt een vaste grond voor de hoop, en verlost enigermate het gemoed van verwarring, en het verstand van de sombere dampen van de schaduw des doods. "Het volk, dat in duisternis wandelt, zal een groot licht zien; degenen die wonen in het land van de schaduw des doods, over dezelve zal een licht schijnen," Jes. 9:1.

Nu, zoals de dageraad voor ons waarneembaar is en de morgen meer en meer daardoor aanbreekt - wat eigenlijk al de stralen van de nog niet opgekomen zon zijn, de voorlopers ervan en zekere tekenen van een helderder schijnsel - zo ook zijn de dageraad en de morgenster die in het hart opgaan, de nog verwijderde stralen van Christus' lieflijk aangezicht, voorlopers van een helderder morgen en zekere tekenen van Zijn genezende stralen. Dit is de arme zondaar zich bewust, want dikwijls verwijdt zich zijn hart, alsof zijn Heere reeds komende is, wat zijn geest nieuw leven geeft, zijn smekingen nieuwe vurigheid verleent, zijn ijver aanspoort en zijn ziel bij tijden zulke evangelische indrukken geeft, dat het ongeloof nauwelijks kan gehoord worden; zijn overtuigingen hebben een aangenamer uitwerking, op een zachter gemoed, en gaan gepaard met heilzamer en zachter wonden, en ook met zachtmoedigheid, nederigheid en boetvaardigheid. Dit is de dageraad, het licht des levens. "Ik zal hem", zegt Christus, "de morgenster geven," Openb. 2:28, die leidt tot de eeuwige dag.

Als een ontwaakte zondaar verkeert onder de overtuiging van de Heilige Geest, gebukt onder wettische dienstbaarheid, de last van de zonde en de angel van schuld; vervuld van slaafse vrees en grievende wroeging, dan is het over het algemeen zo, dat er op zulke tijden een somber gevoel van de toorn Gods op het hart van de zondaar drukt, dat de wet en het geweten van nieuwe stof tot verwijten en beschuldigingen voorziet, zodat zo iemand vol is van de grimmigheid des HEEREN, van de schelding Gods, Jes. 51:20. Wat zulke zielen ook horen onder het woord, het stemt zeker overeen met alles wat zij van binnen gevoelen en het bevestigt dat. Het werk van de Geest in het hart stemt overeen met het woord van God dat gepredikt wordt, zodat de arme ziel die in zijn geest doorwond is, zeker het geluid der verschrikkingen in zijn oren zal hebben, Job 15:21. De afschrikwekkende, bedreigende, verwijtende, bestraffende, terechtwijzende, waarschuwendende, verontrustende, overtuigende, veroordelende en vervloekende gedeelten van Gods Woord zullen zeker een verschrikkelijke boodschap tot zijn oren brengen.

Inderdaad worden mensen onder het Woord, als dat met getrouwheid gepredikt wordt, voor het gericht Gods gesteld om het grote onderzoek te ondergaan voor de eeuwigheid. Het woord dat hen op aarde bindt, zal in de hemel gebonden worden en als het woord der waarheid hen vrijmaakt, zullen ze waarlijk vrij zijn, Joh. 8:32. Dan worden ze ontbonden op de aarde en ook ontbonden in de hemel, Matth. 16:19.

De zondaar die door God geoordeeld wordt, staat dit alles te wachten; hij weet dat hij voor Zijn grote rechterstoel staat en dat hij in de dag der dagen zal vrijgesproken of veroordeeld worden, zoals de Schrift der waarheid zijn lot beslist door het gepredikte

woord. Als hij door het Woord veroordeeld en verworpen wordt, zal de Rechter hetzelfde met hem doen; want hij weet zeker dat hij niet in het oordeel kan bestaan als hij niet in de vergadering der rechtvaardigen kan bestaan, Ps. 1:5.

Maar hoewel de Heere zo verschrikkelijk schijnt te handelen met de arme zondaar, beoogt Hij slechts hem te vernederen, te verootmoedigen, hem van zichzelf te ontleiden, zijn weerspannige geest zachtmoedig en week te maken en hem niet te verderven. Daarom zegt Hij: "Ik zal niet eeuwiglijk twisten en Ik zal niet geduriglijk vervolgd zijn; want de geest zou van voor Mijn aangezicht overstelpt worden, en de zielen die Ik gemaakt heb," Jes. 57:16. Een voortdurend gevoel van toorn zou hun geest uitdrinken, Job 6:4 en een eindeloos twisten zou hun ziel in wanhoop doen verzinken; maar God zegt dat dit niet zo zal zijn: "Ik zal niet eeuwiglijk twisten."

Want nauwelijks heeft de Heilige Geest een Goddelijke droefheid verwekt, of de verschrikkelijke en dreigende gedeelten van Gods Woord schijnen, als het ware, weggevaagd te zijn, en de vertederende, lokkende, bemoedigende beloften blijken hun werk te doen. Ja, de vertroostende, nodigende, zielvervrolijkende, verlevendigende en aantrekkelijke gedeelten van de Heilige Schrift vloeien naar binnen, met veel licht en troost. *En de gedeelten van Gods Woord die rijk aan beloften zijn vertonen zich aangenaam, heilzaam en verruimend, waardoor de ziel wonderlijk wordt verlevendigd en vervrolijkt.* Daarom worden het *Evangelie* en de beloften ervan door de engel genoemd: "Al de woorden dezes levens," Hand. 5:20.

Zodra de bemoedigende en vertroostende beloften komen, neemt de toorn af, terwijl licht en liefde van ver hun stralen uitzenden, die een verbazingwekkende verandering in de ziel teweegbrengen. "En te dienzelven dage zult gij zeggen: Ik dank U, HEERE, dat Gij toornig op mij geweest zijt, maar Uw toorn is afgekeerd en Gij troost mij," Jes. 12:1.

Welnu, hoewel *deze eerste waarheden* die met vertroostende kracht komen, niet alle twijfel en vrees wegnemen en uitroeien, toch wordt er zo'n verandering tot stand gebracht, en zulke verlevendigingen en vreugdevolle gewaarwordingen worden genoten, dat de zondaar vertroosting krijgt te midden van de vrees des doods, ofschoon hij nog ver is van de bevrijding van al zijn bekommelingen. "Dit is mijn troost in mijn ellende, want Uw toezegging heeft mij levend gemaakt," Ps. 119:50.

III. Het volgende opspringen van dit Goddelijk leven openbaart zich in het ontspringen van de *hoop*. Het doel van de hoop is de twijfelmoedigheid tegen te gaan, het stukgeslagen schip voor zinken te behoeden. De hoop brengt het gemoed van achteruitzien tot vooruitzien, van bittere overpeinzingen tot toekomstige verwachtingen, van overdenkingen van verschrikking tot beschouwingen van barmhartigheid. De hoop is werkzaam omtrent toekomstige dingen, goede dingen, beloofde zaken en zaken die men dringend nodig heeft, en is altijd met de zaligheid gevoegd, want wij zijn in hope zalig. Deze hoop is een lieflijke dienaar van de arme benauwde ziel; zij vergezelt hem in het gebed en geeft een sterke verwachting dat hij eenmaal de Heere zal verbidden. Zij vergezelt hem naar Gods huis en indien zij ontmoediging of teleurstelling ontmoet, - wat de uitgestelde hoop genoemd wordt die het hart krenkt, waardoor de arme zondaar begint te zinken en te vertwijfelen - begint zij toch weer op te rijzen en brengt bij tijden een aanzienlijke mate van verzekering met zich mee. "Maar wij begeren", zegt Paulus, "dat een iegelijk van u dezelfde naarstigheid bewijze tot de volle verzekerdheid der hoop tot het einde toe." De hoop wordt hoe langer hoe sterker als zij werkzaam is onder moeilijkheden en rijst met meer kracht op na sterke tegenstand. Bovendien, de hoop maakt onze moeiten lichter, zij stelt de zondaar in staat zich aan de wil van God te onderwerpen en zij bevordert sterk de oefening van lijdzaamheid, die zij ook aanmoedigt. "Indien wij hopen hetgeen wij niet zien, zo verwachten wij het met lijdzaamheid."

Ik denk altijd, dat het vat der barmhartigheid dáár de grens overschrijdt waar de hoop ontspringt, en dat de bitterheid des doods dan geweken is. Want wanneer wij al dieper en dieper zinken in de ruisende kuil en de zaken hoe langer hoe erger worden, als alle uitzichten voor de toekomst hoe langer hoe treuriger worden; dan schijnen wij zonder God in de wereld te zijn en geen hoop te hebben; maar zodra de hoop ontspringt, rijzen wij al hoger en hoger en de zaken beginnen steeds hoopvoller te worden. Dit doet ons de roede omhelzen en kussen, dit leert ons zich te onderwerpen en een welgevallen te hebben aan de straf onzer ongerechtigheden. Ook zou zulk een ziel voor heel de wereld de kastijdingen van zijn allergenadigste Vader niet willen missen, en zou ook niet zonder kastijdingen willen zijn. Hij weet dat het goed met hem zal aflopen, en dit houdt hem standvastig en waakzaam aan de poort der wijsheid. Deze hoop is geen dood iets, maar een zeer werkzame genade, want zoals het geloof door de liefde werkt, zo werkt de hoop met lijdzaamheid: zij doet ons op de beloften zien, en doet ons de vervulling ervan verwachten. De hopende ziel zal ook niet teleurgesteld worden. "Want zekerlijk, er is een beloning en uw verwachting zal niet afgesneden worden," Spr. 23:18. *Wanneer de Geest op het Woord schijnt en de ziel enige verlichting en bemoediging geeft*, dan wordt diezelfde verlichting en bemoediging, die in het Woord ontdekt worden, door de Geest aan het hart verwezenlijkt. Juist de bevinding van deze lieflijke invloeden werkt hoop. "Want al wat tevoren geschreven is, dat is tot onze lering tevoren geschreven, opdat wij door lijdzaamheid en vertroosting der Schriften hoop hebben zouden," Rom.15:4 . Tot deze hoop *wederbaart ons onze Verbondsgod* en Vader, en het is zeker waar dat het Goddelijk leven in deze hoop ligt. "Geloofd zij de God en Vader van onze Heere Jezus Christus, Die naar Zijn grote barmhartigheid ons heeft wedergeboren tot een levende hoop, door de opstanding van Jezus Christus uit de doden," 1 Petr. I :3 . Indien het een *levende* hoop is, dan moet er leven in zijn, daar er maar één hoop is. "Want wij zijn allen geroepen tot één hoop onzer roeping", en dan is elke hoop buiten deze dood. En aangezien deze hoop leven in zich heeft, zo is ook het eeuwige leven haar verwachting. Een levende hoop door genade verwacht een leven in heerlijkheid, en zal dat ook verkrijgen. "In de hope des eeuwigen levens welke God, Die niet liegen kan, beloofd heeft, vóór de tijden der eeuwen," Tit. 1:2.

IV. Het opspringen van dit Goddelijk leven vertoont zich verder in de kracht en levendigheid die dikwijls met het Woord gepaard gaan, in de gepastheid en tijdigheid *van de beloften in hun hartvertederende toepassing*, in de versterking en bemoediging die met de krachtige toepassing ervan gepaard gaan, in de voortreffelijkheid en rijkdom die erdoor aan het gemoed worden medegedeeld, in het wonderlijke veld dat er door geopend wordt en in de verrukkende gezichten die daardoor aan het verlicht verstand worden voorgesteld. Hoewel de arme ontwaakte zondaar maar nu en dan met zo'n feestmaal wordt begunstigd en maar zeer kort en gevolgd door veel bitterheid, wordt het echter door hem hoog gewaardeerd en hij ervaart dat hij daardoor, al is het maar in geringe mate, ingaat en uitgaat en weide vindt, terwijl de satan er zeer door ontstemd is.

Dit blijkt uit de allerhevigste verzoeking, die gewoonlijk op zo'n vriendelijk onthaal volgen, die de satan met alle kracht bewerkstelligt, om door middel van de vleeselijke rede en het ongeloof hem alles te betwisten, terwijl het arme schepsel even hard werkt om het vast te houden. Het geeft hem zulk een trek in de hemelse spijze dat hij het woord van Gods lippen meer acht dan zijn bescheiden deel, Job 23:12. Dit voedt het levende beginsel van binnen, namelijk de verborgen mens des harten, want hetgeen uit God geboren is, wordt gespijzigd en gevoed door de Geest en het Woord van God; want het *voornaamste in de nieuwe mens is het leven*, en dat beginsel ontvangt door het Goddelijk leven *zijn spijze en voedsel*. Het eet het woord des levens, het brood des levens, en het drinkt het water des levens en elke druppel vertroosting die uit de Geest des levens vloeit, "Gij, die wedergeboren zijt, niet uit vergankelijk, maar uit

onvergankelijk zaad, door het levende en eeuwigblijvende Woord Gods," 1 Petr. 1:23. Daarom: "Als nieuwgeboren kinderkens, zijt zeer begerig naar de redelijke onvervalste melk, opdat gij door dezelve moogt opwassen; indien gij anders gesmaakt hebt, dat de Heere goedertieren is," 1 Petr. 2:2, 3 . Let op de woorden van de apostel "wedergeboren zijnde", dat is wedergeboren door de Heilige Geest, niet uit vergankelijk zaad, zoals onze eerste geboorte was, maar uit onvergankelijk zaad; waarmee hij de verschillende genaden van de Heilige Geest bedoelt, waaraan hij vier namen geeft:

1. De verborgen mens des harten.
2. De genade des levens.
3. Een levende hoop, tot welke God ons wederbaart door de opstanding van Christus uit de doden.
4. De Goddelijke natuur.

Dit alles is door Christus, Die ten hemel is opgevaren, om daar voor ons te verschijnen, Die van de Vader de belofte des Geestes ontvangen heeft, Die Hij ook gezonden heeft om ons te vernieuwen *en het onvergankelijk zaad van Zijn genade in onze zielen in te planten, hetgeen geschiedt door de bediening van het Woord*, of door middel van de prediking. Daar God in de grote en dierbare beloften van het nieuwe verbond beloofde om Zijn Geest op Christus' zaad te gieten en Zijn zegen op Zijn kinderen, zo geeft Hij ook door het gepredikte Woord getuigenis van Zijn getrouwheid en waarheid door Zijn Heilige Geest te zenden om het Woord te vergezellen, en het krachtdadig te maken, door deze Goddelijke natuur te werken in allen tot wie het met kracht komt, en die de gehoorzaamheid des geloofs betrachten. Dit "onvergankelijk zaad" nu zegt hij, "leeft en blijft eeuwig". Want, gelijk de zonde door de val van Adam geheerst heeft tot de dood, door de helse haat van de satan, beide tegen God en mensen, zo zal de liefde en gunst Gods heersen, door de gehoorzaamheid van de tweede Adam; tot het eeuwige leven. Hij noemt hen *nieuwgeboren kinderkens*, omdat zij pas geboren zijn tot deze levende hoop, en omdat zij nog maar net begonnen zijn te smaken dat de Heere goedertieren is, en de blijdschap van Zijn aangezicht, de vertroosting van de Geest en de lieflijkheid der beloften te genieten. Maar óók omdat zij nog maar kleine beginseltjes hadden van de dierbaarheid van Christus, die hij de redelijke onvervalste melk noemt. De beloften zijn vol geestelijke zegeningen en, daar deze beloften door de Heilige Geest worden toegepast, zuigen wij deze vervrolijkende zegeningen uit, naarmate wij bekwaam gemaakt worden om ze met het geloof te mengen.

Hoewel nu de arme, komende zondaar, die beweldadigd is met deze gezegende hoop in zijn eerste stadium en die *de eerste bemoedigende toedieningen van het woord des levens* begint te gevoelen, maar door de bedriegerijen van de satan, en de blinddoek van de ellendige overblijfselen van het oude voorhangsel, dat pas onlangs is beginnen te scheuren, de veiligheid en goedheid van zijn staat misschien niet kan onderscheiden, toch geloof ik *dat die ziel op hetzelfde ogenblik dat de Geest des levens in het hart komt en de ziel wordt levendgemaakt*, - omdat dan het beginsel des levens ingestort wordt - uit de droevige en ongevoelige slaap des doods wordt uitgevoerd, wat de apostel noemt een dood zijn door de misdaden en de zonden. "U", zegt hij, "heeft hij mede levend gemaakt, daar gij dood waart door de misdaden en de zonden." Zo'n ziel is niet alleen verschrikt en wakker gemaakt, maar levend gemaakt, en indien hij levend gemaakt is, staat hij op uit de slaap des doods. "Die God is ons een God van volkomen zaligheid, en bij den HEERE, den Heere, zijn uitkomsten tegen de dood," Ps. 68:21.

Zodra de ziel tevoorschijn komt uit de slaap des doods, wordt hij een zaad, of een nakomeling genoemd, en is hij opgewekt uit de dood, door de levendmakende kracht van de Geest, tot een levende hoop door de krachtdadige toepassing van het Woord der waarheid. "Naar Zijn wil heeft Hij ons gebaard, door het Woord der waarheid, opdat wij zouden zijn als eerstelingen Zijner schepselen," Jak. 1:18. En in deze zin versta ik de volgende tekst: "Eer zij barensood had, heeft zij gebaard; eer haar smart

overkwam, zo is zij van een knechtje verlost. Wie heeft ooit zulks gehoord? Wie heeft dergelijke gezien?," Jes. 66:7, 8. De Heere mag wel zeggen, wie heeft ooit zulks gehoord? Zoiets is nooit in de natuur voorgekomen, maar in de genade wordt het gezien. Eer zij barensnood had, heeft zij gebaard, eer haar smart overkwam, is zij van een knechtje verlost.

Let nu op wat ik verder zeg. Zoals ik al eerder opmerkte, wordt van een ziel, die dood ligt in de zonde en daarvan geheel ongevoelig is, in de taal der Schrift gezegd, dat die de slaap des dood slaapt, en van God staat er dat Hij op de Joden een geest van diepe slaap uitgiet; sommigen slapen een eeuwige slaap en zullen niet ontwaken. Dat is: zij zullen nooit wakker gemaakt noch verontrust worden, noch hun ogen in deze wereld opendoen, maar evenals de rijke man, zijn ogen opendoen in de hel. Tegen deze slaap bidt David: "Aanschouw, verhoor mij, HEERE, mijn God; verlicht mijn ogen, opdat ik in den dood niet ontslope," Ps. 13:4. Dit kan niet betekenen, dat de volmaakte liefde alle vrees buiten gedreven heeft, vóór Sion in arbeid was (hetgeen dat heerlijke werk is, waardoor onze nieuwe geboorte wordt kenbaar gemaakt, want haar vrees en pijn waren nog niet over haar gekomen. Maar het komt mij voor dat dit de betekenis is: zij bracht een beginsel van Goddelijke leven voort, voor zij barensnood had; vóór haar weeën kwamen, was de nieuwe mens geformeerd en haar ziel verlost van de dood.

Ik geloof dat *mijn eigen ondervinding* ook hiermee overeenkomt, want toen dit werk in mij begon, scheen iets als een bliksemstraal, maar nog sneller, in mijn ziel, en helemaal door mij heen; mijn verstand of gemoed bemerkte iets als een lichtschijnsel. En nu geloof ik dat de Heilige Geest op dat ogenblik mij in bezit nam en ik heb daarop altijd gezien als op de eerste verlichtende en levendmakende kracht van de Geest en God is de beste Beoordelaar van het werk en de arbeid die daarop volgden.

V. Het Goddelijk leven komt verder in zijn opspringen aan het licht door de waarneembare werkingen van het *geloof*. Daar het Woord zijn vrije loop in het hart krijgt, brengt het zijn eigen getuigenis mee, en hoe krachtiger het komt, hoe krachtiger het vertrouwen is, dat ermee gepaard gaat. "Het geloof is uit het gehoor, en het gehoor door het Woord Gods," Rom. 10:17. Het geloof is de dienstmaagd van het Woord, die het vergezelt naar het hart, er plaats voor maakt en het ontvangt, en wanneer het geloof met grote kracht komt en in de Heilige Geest, dan komt het ook met vele verzekerdheid, 1 Thess.1:5 . Het geloof zet zijn voetstappen naarmate wij in staat zijn het te beoefenen. "Die Mijn Woord hoort, en gelooft Hem, Die Mij gezonden heeft, die heeft het eeuwige leven," Joh. 5:24.

De eerste inkomst van het Woord in zijn overtuigende werkingen, vergezeld van het Goddelijk ongenoegen, en de vreselijke majesteit Gods, brengt de zondaar ertoe om *de waarheid van de ganse Goddelijke openbaring te geloven*. Daar hem reeds veel van het bedreigende gedeelte der Schrift is toegepast en in hem is vervuld, doet hem dit óók het belovende deel geloven en de veiligheid van hen die daarin een aandeel hebben. Zelfs Saul zag, toen God hem verlaten had en hem niet meer antwoordde, zijn eigen verwerping zowel als de verkiezing van David. Hij zei ook tegen David, dat hij wist dat deze zeker koning zou worden en dat het koninkrijk van Israël in zijn hand zou bevestigd worden; deze profetie is tot op deze dag, in elke gelovige vervuld geworden.

De gehele Goddelijke Openbaring wordt geloofd in de zielen van al degenen die waarlijk overtuigd zijn van zonde. Wanneer echter enige bemoedigende ontdekkingen van Christus worden verkregen, dat de ganse zaligheid alleen in Hem is, dan vliegen onze verstrooide gedachten als duiven tot hun vensteren, om het getuigenis te beschouwen dat God van Zijn Zoon gegeven heeft. Wanneer het heerlijke licht van het Evangelie begint te schijnen in onze harten, en de heerlijkheid Gods haar verlevendigende en verrukkende stralen begint te verspreiden, vinden wij het te groot om in het Licht te geloven, opdat wij kinderen des Lichts mogen zijn, Joh. 12:36. Het

verschijnt zo heerlijk, zo groot, zo helder en zo vrij, dat de verrukte ziel uitroept: gewis, dat kan niet waar zijn! Nu begint het geloof te triomferen, om niet alleen het getuigenis te geloven dat God van Zijn Zoon gegeven heeft, maar ook te geloven in de Naam van de eniggeboren Zoon van God. Dit doet de schadelijke sluitboom van het ongeloof wijken; het hart wordt verwijd bij de toepassing van iedere waarheid, en verwachting en hoop rijzen zo hoog als een wachttoren.

Maar teneinde lijdzaamheid te oefenen, wordt het dikwijls gezien, dat deze stralen, die maar de uiterste einden van des Heeren heerlijkheid zijn, zich vertonen met, zoals Ezechiël het noemt in hoofdstuk 1:4 "een vuur daarin vervangen." Deze vermenging van licht en duisternis, en de daarmee gepaard gaande verwijding en vereniging van het hart, houden de arme ziel verheugd en bevende, tot het geloof de verzoening aangrijpt, haar toeëigent, het hart zuivert en de consciëntie reinigt van dode werken, waarop de vrede met God invloeit en de vriendschap met God plaatsgrijpt. Nu de zonde weggenomen is, volgt er een nabije toegang tot God. De gerechtigheid van Christus wordt aangedaan, en de vloek van een verbroken wet gaat weg. Dus neemt de verzoening de prikkel des doods weg en een rechtvaardigmakende gerechtigheid neemt de bediening des doods weg. "Voorwaar, voorwaar zeg Ik u: Die Mijn woord hoort, en gelooft Hem Die Mij gezonden heeft, die heeft het eeuwige leven, en komt niet in de verdoemenis, maar is uit de dood overgegaan in het leven," Joh. 5:24. Dit is weer een dierbaar opspringen van het leven Gods in de ziel. "Spring op, gij put, zingt daarvan bij beurte," Num. 21:17. "Dan zal uw licht voortbreken als de dageraad, en uw genezing zal snellijk uitspruiten ..., en de heerlijkheid des HEEREN zal uw achtertocht wezen," Jes. 58:8.

Nu moet ik om mij heen zien en alles oprapen wat ik kan, want hier ben ik geheel in mijn element en hierin is al de lust van mijn ziel.

VI. A. Ten eerste, hier is de *vergeving der zonde* naar de rijkdom Zijner genade, die door Petrus genoemd wordt: de genade des levens.

Verder wordt er op deze vergiving een *geestelijke zegening* uitgesproken. "Welgelukzalig is hij, wiens overtreding vergeven, wiens zonde bedekt is. Welgelukzalig is de mens, dien de HEERE de ongerechtigheid niet toerekent: en in wiens geest geen bedrog is," Ps. 32:1, 2 . Hier is een tweevoudige zaligspreking en het zijn beide geestelijke zegeningen. Al Gods geestelijke zegeningen zijn leven, want op de berg Sion gebiedt de Heere de zegen, en het leven tot in der eeuwigheid. "Welgelukzalig is hij wiens overtreding vergeven is, en welgelukzalig is de mens die de Heere de ongerechtigheid niet toerekent."

Er ligt nog een zegen in deze heerlijke tros, want: welgelukzalig is de mens, die God de rechtvaardigheid toerekent zonder werken. De reden van deze zaligspreking is: het vonnis des doods is weggenomen op de uitspraak van het vonnis der rechtvaardigmaking. "Zo dan, gelijk door één misdaad de schuld gekomen is over alle mensen tot verdoemenis, alzo ook door één rechtvaardigheid komt de genade over alle mensen tot rechtvaardigmaking des levens," Rom. 5:18. En verder: "Want indien door de misdaad van één de dood geheerst heeft door die énen, veel meer zullen degenen die de overvloed der genade en der gave der rechtvaardigheid ontvangen, in het leven heersen door die Enen, namelijk Jezus Christus', Rom. 5:17.

Toen ik met dit krabbelen begon, waarde lezer, vestigde ik mijn oog en hart *op Gods zegen van het eeuwige leven*, en hiertoe heb ik dit van nabij gevolgd en ik hoop in mijn God, en ik geloof het ook vast, dat ik dit tot in alle eeuwigheid nooit uit het gezicht verliezen zal.

Ik heb vervolgens ook die afgrijselijke vijand, de dood, in het oog gehouden en heb trachten aan te tonen *dat het opspringen van dit Goddelijk leven de dood uitroeit en verbant*. Onze grote apostel schijnt in de twee laatst aangehaalde teksten hetzelfde

doel nagejaagd te hebben in zijn dienstwerk, namelijk **het tenietdoen van de dood, en het aan het licht brengen van het leven en de onverderfelijkheid door het Evangelie.**

In de beschrijving die ik hierboven heb trachten te geven van deze springende fontein, zijn twee takken van de dood weggenomen. Indien wij de vergeving der zonde ontvangen naar de rijkdom Zijner genade, die de genade des levens is, dan is de prikkel des doods weggenomen en de toegang tot de levende God ontsloten. Op de rechtvaardigmaking ten leven zijn de wet en haar vloek weggenomen, en dan is de bediening des doods tenietgedaan uit onze harten. "Dood, waar is uw prikkel? Hel, waar is uw overwinning? De prikkel nu des doods is de zonde, en de kracht der zonde is de wet. Maar Gode zij dank, Die ons de overwinning geeft door onzen Heere Jezus Christus' (1 Kor. 15:55).

VI. B. Maar de gelovige blijft hier niet staan, er is nog een verder springen van dit levende water. In de psalm die zijn naam draagt vestigt Mozes zijn oog en hart op het hoogste, dat door een werk van genade te bereiken is, als hij bidt: "Laat Uw werk aan Uw knechten gezien worden, en Uw heerlijkheid over hun kinderen. En de lieflijkheid des HEEREN onzes Gods, zij over ons; en bevestig Gij het werk onzer handen over ons, ja, het werk onzer handen, bevestig dat," Ps. 90:16, 17.

Mozes bidt *dat Gods genadewerk* aan Zijn knechten in de bediening en aan de kinderen die zulke knechten in hun banden zouden telen, *mocht gezien worden*, opdat *de heerlijkheid Gods over hen gezien mocht worden*. Dit noemt hij de lieflijkheid des Heeren; niet die gezien werd bij de wetgeving, want daarin was die verschrikkelijke Majesteit, Die de grote en vreselijke Naam draagt, voor Wie men moet vrezen en beven. Hij spreekt over het welbehagen van Hem Die in het braambos woonde, de Verbondsengel Die voor hem heen ging en hem rust gaf, in Wie de heerlijke Verbondsnaam gevonden werd, Die God voor hem uitriep. "Weest Zijn stem gehoorzaam .., want Mijn Naam is in het binnenste van Hem", zegt God. Deze lieflijke Persoon noemt Mozes ons leven en de lengte onzer dagen. Het was deze Gezegende, Die tot Mozes sprak, dat Hij hem kende en dat hij genade had gevonden in Zijn ogen. Het waren de stralen van Zijn aangezicht die Mozes' gelaat zo lieflijk beschenen, toen Hij hem als middelaar typeerde, en deze lieflijkheid van de Heere onze God, is God Die verzoend en volkomen voldaan verschijnt in het aangezicht van Zijn geliefde Zoon. Hier vertonen zich Zijn eeuwige goedheid, barmhartigheid, medelijden, mededogen, getrouwheid en waarheid.

Ik ben er zeker van, dat niets anders het werk des geloofs in ons zal bevestigen dan dit. "Als de HEERE Sion zal opgebouwd hebben, in Zijn heerlijkheid zal verschenen zijn," Ps. 102:17. Wat bouwt ons op? Niet de kennis. "De kennis maakt opgeblazen, maar de liefde sticht," 1 Kor. 8:1. Uit liefde tot mensen heeft God het fundament gelegd, namelijk Christus en Die gekruisigd, en het is liefde tot mensen, die het fundament en het gebouw verenigt en samenvoegt. De liefde sticht, zij bouwt het gebouw der barmhartigheid op. "Als de Heere Sion zal opgebouwd hebben, zal Hij verschijnen in Zijn heerlijkheid" [Eng. vert.]. En waar zal Hij in Zijn heerlijkheid verschijnen? "God Die gezegd heeft, dat het licht uit de duisternis zou schijnen, is Degene Die in onze harten geschenen heeft, om te geven verlichting der kennis der heerlijkheid Gods in het aangezicht van Jezus Christus. Maar wij hebben deze schat in aarden vaten, opdat de uitnemendheid der kracht zij Godes en niet uit ons," 2 Kor. 4:6, 7.

Het oog des geloofs en het verlicht verstand ontdekken dit, en dit is een geheel vernieuwend gezicht. "En wij allen, met ongedekt aangezicht de heerlijkheid des Heeren als in een spiegel aanschouwende, worden naar hetzelfde beeld in gedaante veranderd van heerlijkheid tot heerlijkheid, als van des Heeren Geest," 2 Kor. 3:1.8. En in deze daad reikt het geloof zijn hand aan het hoogste wat hier in dit leven te bereiken

is, namelijk aan de eeuwige liefde Gods in Christus Jezus. Toen onze dierbare Heere aan het kruis hing, droeg Hij onze zonden in Zijn eigen lichaam op het hout, de angel des doods ging in Hem. Door het geloof in Hem wordt ons hart gereinigd; dan kunnen we zeggen: "O, dood, waar is uw prikkel?" Hij werd, hoewel onschuldig, veroordeeld, Hij, de Rechtvaardige, stierf voor de onrechtvaardigen, opdat Hij ons tot God zou brengen, 1 Petr. 3:18. Hij werd tot een vloek voor ons gemaakt, opdat Hij ons verlossen zou van de vloek der wet (Gal. 3:13. Het vonnis des doods en de toorn Gods over een gebroken wet grepen Hem aan als onze Borg. Hij trad de wijnpersbak van de wijn des toorns en der gramschap van de almachtige God, Openb. 19:15. Hij legde Zijn leven af voor Zijn schapen. Hij stierf ook de tijdelijke dood, de scheiding van ziel en lichaam. Zijn lichaam daalde in het graf, maar Zijn ziel steeg als een offer voor onze zonden op in Gods handen. "In Uw handen beveel Ik Mijn geest."

In dit alles betoonde Hij zeer zoet de eeuwige liefde van God tot arme zondaren. "Opdat Hij door de genade Gods voor allen de dood smaken zou," Hebr. 2:9. Wondervol is deze Goddelijke uitdrukking "de dood smaken", want dit geschiedde geheel in Zijn eigen Persoon en niet in Zijn mystiek lichaam, de Kerk. Door dit "smaken van de dood" opende Hij op aarde een weg tot God en "dronk een heildronk" voor een schare van zondaren. "Opdat men op de aarde Uw weg kenne, onder alle heidenen Uw heil," Ps. 67:3.

Welnu, als Christus Zijn overwinning over de dood voor arme zondaren laat aankondigen, zegt Hij ons niet alleen dat Hij de dood gesmaakt heeft voor ons in Zijn eigen Persoon, maar zelfs dat Hij de dood verslonden heeft voor alle huisgenoten Gods die de noodzakelijkheid om Hem te kennen gevoelen, want Hij verklaart dat Hij de dood in hen tenietdoen zal. "En Hij zal op deze berg verslinden het bewindsel des aangezichts, waarmee alle volken bewonden zijn, en het deksel, waarmee alle natiën bedekt zijn. Hij zal de dood verslinden tot overwinning en de Heere HEERE zal de tranen van alle aangezichten afwissen," Jes. 25:7, 8. In eenvoudig Engels uitgedrukt: *als onze Borg en Plaatsbekleder heeft Hij elke vorm van de dood voor ieder van Gods huisgezin gesmaakt. Hij legde Zijn leven af voor al Zijn schapen.* Hoewel Hij de dood voor Zijn volk in Zijn eigen Persoon smaakte, moet de dood in Zijn mystiek lichaam verslonden worden, door de toepassing van de zaligmakende zegeningen van het kruis als die door de Heilige Geest aan de kinderen Sions worden meegedeeld.

VII. A. Door het geloof in Hem en in Zijn volbracht werk moet *niet alleen de dood met al zijn vreselijke vruchten worden uitgeroeid, maar zelfs moet de vrees voor de dood, door een gevoel van Zijn stervende liefde worden uitgeworpen* en zelfs buitengesloten. "Er is in de liefde geen vrees, maar de volmaakte liefde drijft de vrees buiten; want de vrees heeft pijn, en die vreest, is niet volmaakt in de liefde," 1 Joh. 4:18.

Op de morgen van de Opstanding, als degenen die in Christus gestorven zijn eerst zullen opstaan, zal de tijdelijke dood waaronder al de gunstelingen des hemels tot op die dag liggen, opgeheven worden. In hun opstanding zullen bovenaangehaalde woorden hun volkomen vervulling krijgen. "Hij zal de dood verslinden tot overwinning. En wanneer dit verderfelijke zal onverderfelijke aangedaan hebben, en dit sterfelijke zal onsterfelijke aangedaan hebben, alsdan zal het woord geschieden, wat geschreven is: De dood is verslonden tot overwinning," 1 Kor. 15:54.

De veroordeelde zondaar vindt het niet moeilijk om de geestelijkheid van *Gods wette* geloven, omdat de vloek en de toorn Gods hem beide zijn toegepast. Hij zal dat geloven, maar hij zal ook beven, vervuld met bestraffing en kastijding. Maar voor een besmet zondaar, die zijn eigen goddeloosheid ziet en die onder de diepste indrukken verkeert van de heiligheid, rechtvaardigheid en onveranderlijkheid van God, voor zulk een arme ellendeling is niets dan het geloof, dat van Boven is, in staat hem te doen

geloven dat hij een voorwerp is van *de eeuwige liefde Gods*. Het heeft mij altijd toegeschenen, dat dít *het moeilijk werk van het geloof is*. Spreek hierover met de arme ontwaakte zondaar als hij zich in de ruisende kuil en in het modderig slijk bevindt, en het zou mij niet verwonderen, indien hij u antwoordde, zoals die ongelovige hoofdman Elisa deed: "Zie, zo de HEERE vensters in de hemel maakte, zou die zaak kunnen geschieden?" Of, zoals de arme Job in zijn verdrukking verklaarde: "Indien ik roep en Hij mij antwoordt, ik zal niet geloven dat Hij mijn stem ter ore genomen heeft; want Hij vermorzelt mij door een onweder en vermenigvuldigt mijn wonden zonder oorzaak," Job 9:16, 17. Maar het komt hierop neer: wat God toepast, dat gelooft de mens. Als het gebod met kracht komt, dan zal de zondaar met David zeggen: "Leer mij een goede zin en wetenschap, want ik heb aan Uw geboden geloofd," Ps.119:66. Ook zal de zondaar nooit beven voor Gods Woord, tenzij hij gelooft en gevoelt dat Gods Woord op hem gericht is. Hij die van allen geoordeeld wordt, wiens verborgen dingen des harten openbaar worden, zal verkondigen dat God waarlijk onder zulke personen is die hem dit aanzeggen. Maar een zondaar durft onder zulke omstandigheden niet verkondigen, wat hij *niet* gelooft. Wanneer Christus in het hart komt en wij gevoelen en genieten de weldaden van Zijn dood, dan geloven wij met Paulus: "Ik leef door het geloof des Zoons Gods, doch niet meer ik, maar Christus leeft in mij."

Maar soms bezitten wij meer dan wij kunnen geloven. Wij kunnen de *genade* des geloofs hebben wanneer wij het *licht* des geloofs missen. Wijsheid te verkrijgen is het voornaamste, maar het is iets anders om verstand of licht te verkrijgen, om te zien wat wij ontvangen hebben. Ik geloof dat Christus in de dagen van Zijn mensheid in al Zijn uitverkoren discipelen was, maar ik betwijfel of zij het allen wisten, omdat de Heere tot hen zeide: "In die dag zult gij bekennen, dat Ik in Mijn Vader ben, en gij in Mij, en Ik in u," Joh. 14:20. Zo is het ook ten opzichte van de liefde Gods in Christus: de zondaar kan er wel in geloven en gelooft er ook in, omdat zij duidelijk geopenbaard is; maar als hij er geen ontdekking, gezicht van of uitzicht op heeft, *als hij er geen levendig gevoel van of hoop op heeft, kan hij er niet in geloven met toepassing op zichzelf*, vanwege de krachtige werkingen van het ongeloof dat de duivel in hem opwekt, versterkt en tot het uiterste vermeerdert. Dezelfde Geest Die het geloof in het hart werkt, stelt aan het oog des geloofs voor en past aan de hand des geloofs te alles wat geloofd en omhelsd moet worden. "Hij zal het uit het Mijne nemen", zegt Christus, "en zal het u verkondigen." Tenzij wij enige *bevindelijke* kennis hebben van de liefde Gods tot ons, wij kunnen niet geloven met toepassing op onszelf. Het is waar dat de liefde alle dingen gelooft, maar deze liefde moet eerst komen. "Wij hebben Hem lief, zegt Johannes, "omdat Hij ons eerst heeft liefgehad", en Johannes zet de *kennis* voor het geloof: "En wij hebben *gekend* en geloofd de liefde die God tot ons heeft. God is Liefde; en die in de Liefde blijft, die blijft in God en God in hem," 1 Joh. 4:16. Paulus drukt zijn geloof in de liefde Gods in Christus sterker, uit dan wie ook in de Bijbel. "Want ik ben verzekerd, dat noch dood, noch leven, noch engelen, noch overheden, noch machten, noch tegenwoordige, noch toekomstige dingen, noch hoogte, noch diepte, noch enig ander schepsel ons zal kunnen scheiden van de liefde Gods, welke is in Christus Jezus, onzen Heere," Rom. 8:38, 39. Maar dezelfde apostel zegt dat de liefde Gods in hun harten uitgestort was door de Heilige Geest, Die hun was gegeven, zodat hun geloof omhelsde wat de Heilige Geest toepaste.

En dit is weer een *wonderlijk opspringen van het eeuwige leven in het hart, want dit leven wordt gevonden in de liefde*. "En de HEERE uw God zal uw hart besnijden ..., om den HEERE uw God lief te hebben met uw ganse hart en met uw ganse ziel, opdat gij leeft," Deut. 30:6. Er is, zoals ik al eerder opmerkte, eeuwig leven in deze vorst aller genaden, namelijk *de liefde*, die nimmermeer vergaat en die de ziel vergezelt in haar uitgang uit deze wereld, en met haar mee ingaat in de volgende en die altijd leeft in de

toekomstige wereld. Deze gezegende fontein van Goddelijk leven verslindt nog een tak des doods, en dat is, de vrees des doods. De dood is een sombere vijand, die de ontwaakte zondaar in voortdurende dienstbaarheid houdt, maar de liefde drijft de vrees buiten: de slaafse vrees voor het toekomstige oordeel, de vrees voor toorn en ondergang, de vleselijke vrees voor de mensen, de verschrikkende vrees voor de satan, en alle andere vrees behalve die vrees die een kind van God eigen is, die niet wettisch, noch slaafs, maar kinderlijk is; en die de liefde, de barmhartigheid en ontferming Gods tot haar voorwerp heeft. "Zij zullen vrezende komen tot den HEERE en tot Zijn goedheid, in het laatste der dagen," Hos. 3:5.

VII. B. Ik zal nu voortgaan om te handelen over een *ander opspringen van dit Goddelijk leven, dat gevonden wordt in het berouw*, maar niet dat soort berouw waarvan Mr. Hart zingt:

*Lang heeft men soms berouw, maar komt niet tot 't geloven,  
Maar als de Heere spreekt, "uw zonden zijn vergeven",  
Dan wandelt men met vreugd naar 't hemels land daarboven,  
Een duid'lijk paspoort wordt hem op die dag gegeven.*

Ik ben er ten volle van overtuigd dat er geen berouw is zonder geloof. Van de duivelen staat geschreven dat zij geloven en sidderen, omdat de toorn en vloek van God in hen is. Ik twijfel niet of Judas had hetzelfde geloof toen de vloek en toorn Gods in zijn hart kwamen. Hij had ook berouw, verschrikking, smart en droefheid over hetgeen hij gedaan had, het was toen een dag der krankheid en der pijnlijke smart, Jes. 17:11. Zijn berouw vond geen plaats in de barmhartigheid Gods, noch in de dood van Christus, en daarom was het wanhopige smarten wanhopig berouw; zonder hoop en zonder geneesmiddel. Berouw ontspringt niet uit de toepassing van de wet, wanneer de vloek Gods en de misdaden van de mens elkaar ontmoeten in het hof der consciëntie, wat altijd gepaard gaat met een andere ontmoeting, namelijk van de rechtvaardige gramschap Gods, en de vleselijke vijandschap van de mens.

Waar deze blijkbaar onverzoenlijke vijandschap van binnen schijnt te werken, daar is plaats voor een wanhopige droefheid, en niet voor een droefheid naar God. De zondaar moge wensen, dat het kwaad dat hij gedaan heeft ongedaan gemaakt ware, wat een uiting van berouw is, maar tegelijkertijd heeft hij de zonde in zijn hart lief en voelt hij zijn vijandschap werkzaam tegen God, terwijl hij, indien hij kon, gaarne Zijn hand zou ontvluchten. Bovendien wordt berouw niet uitgerst door gramschap en toorn. Berouw gaat niet gepaard met een vlieden van God, maar het is een bekering tot God; er is geen berouw zonder geloof, maar het gaat ermee samen. "Bekering<sup>1</sup> tot God en het geloof in onzen Heere Jezus Christus', Hand. 20:21. Wij worden er niet toe gedreven maar geleid. Schrikkelijke majesteit is er het voorwerp niet van, maar goedertierenheid. "De goedertierenheid Gods leidt u tot bekering," Rom. 2:4.

De apostelen voegden de vergeving der zonden samen met de bekering die zij predikten, en die bekering en vergeving der zonden zouden in Zijn Naam gepredikt worden onder alle volken, beginnende van Jeruzalem, Luk. 24:47. Bekering is een genade die te vinden is in de volheid van Christus, waar alle genade als een schat is opgelegd. Als Vredevorst en als de enige Zaligmaker van mensen schenkt Hij het aan al de uitverkoren onderdanen van Zijn koninkrijk. Het is een genade van Zijn koninkrijk en die wordt dikwijls geoefend door elk getrouw onderdaan, niet alleen in het begin, maar op elke overtreding daarna, zoals blijkt uit de volgende tekst: "Opdat wederom, als ik zal gekomen zijn, mijn God mij niet vernedere bij u, en ik rouw hebbe over velen die tevoren gezondigd hebben, en die zich niet bekeerd zullen hebben van de onreinheid en hoererij en ontuchtigheid, die zij gedaan hebben," 2 Kor. 12:21.

---

<sup>1</sup> Engels repentance is berouw, inkeer.

Een wettische bekering gaat altijd gepaard met medelijden met zichzelf en vijandschap tegen God. Het werkt vrees voor de straf, maar geen waarachtige haat tegen de zonde zelf. Het is altijd gemengd met hoogmoed en eigengerechtigheid, maar niet met zelfverfoeiing en ware honger naar geestelijk voedsel. Een evangelische bekering is een vrije genadegift uit Christus, Die verhoogd is om het te schenken. "Deze heeft God door Zijn rechterhand verhoogd tot een Vorst en Zaligmaker, om Israël te geven berouw en vergeving der zonden" [Hand. 5:31 Eng. vert.] Het is de rijkdom Zijner goedertierenheid en verdraagzaamheid die de mensen tot bekering leidt, Rom. 2:4. Het is de ellende van de mens en Gods barmhartigheid die elkaar ontmoeten in de ontwaakte zondaar. Het is de liefhebbende vader en de berouwhebbende zoon, die elkaar ontmoeten in Christus Jezus. God begenadigt ons in de Geliefde. Hier ontmoeten elkaar de zonde-zieke ziel en de grote Heelmeester, de veroordeelde misdadiger en de Heere onze Gerechtigheid, de schuldenaar die geen penning heeft om te betalen. en de Goddelijke Borg, het verbroken hart en de band der liefde, zachte woorden en gebroken beenderen, de vuile ellendigen en de reinigende Fontein, de stervende ziel en het Brood Gods, de ziel met 'de kus des doods' en het huwelijksverbond. En dit heeft zulke wonderlijke uitwerkingen, dat zelfs de duivelen, indien zij ertoe verwaardigd werden, zich in zak en as zouden bekeren. Waar berouw ontstaat uit deze blijde ontmoeting en levendige vereniging.

Zulke zielen worden overgebracht van de duisternis tot het Licht, en van de macht des satans tot God: "Zekerlijk, nadat ik bekeerd ben, heb ik berouw gehad, en nadat ik mijzelf ben bekendgemaakt, heb ik op de heup geklopt; ik ben beschaamd, ja ook schaamrood geworden, omdat ik de smaadheid mijner jeugd gedragen heb" Jer. 31:19. Dit is niet ontsproten uit een geest der dienstbaarheid, maar uit de Geest der aanneming. Dit was niet de taal van een dienstknecht maar van een zoon, zoals uit de volgende woorden blijkt. "Is niet Efraïm Mij een dierbare zoon, is hij Mij niet een troetelkind? Want sinds dat Ik tegen hem gesproken heb, denk Ik nog ernstiglijk aan hem; daarom rommelt Mijn ingewand over hem." *Evangelisch berouw ontspringt uit een gelovig gezicht van een verzoend God en Vader in het aangezicht van Christus, en van ons aandeel in Zijn eeuwige liefde.* "Met het gehoor des oors heb ik U gehoord, maar nu ziet U mijn oog. Daarom verfoei ik mij, en ik heb berouw in stof en as," Job 42:5, 6.

*Berouw komt op uit een nederige onderwerping aan de wil van God en de gehoorzaamheid des geloofs.* "Zoon ga heen, werk heden in mijn wijngaard. Doch hij antwoordde en zeide: Ik wil niet. En daarna berouw hebbende, ging hij heen," Matth. 21:28, 29. Dit is beide de wil en het werk Gods, dat wij geloven in Hem, Die Hij gezonden heeft. Berouw gaat gepaard met zelfvernedering, en een gevoel dat God met ons bevredigd is. "Want Ik zal Mijn verbond met u oprichten; en gij zult weten, dat Ik de HEERE ben: opdat gij het gedachtig zijt en u schaamt, en niet meer uw mond opent vanwege uw schande, wanneer Ik voor u verzoening doen zal over al hetgeen dat gij gedaan hebt, spreekt de Heere HEERE," Ez, 16:62, 63. Dit is dus weer een zoete stroom uit de fontein die opspringt tot in het eeuwige leven, gelijk geschreven staat: "En als zij dit hoorden, waren zij tevreden, en verheerlijkten God, zeggende: Zo heeft dan God ook den heidenen de bekering gegeven ten leven." Het wordt bekering ten leven genoemd, omdat het voortvloeit uit het feit dat God ons van harte aanneemt in Christus Jezus en het is een genade die geoefend wordt onder een gevoel van een Zich doodlievende Jezus, en in de gunst Gods, in Wiens goedgunstigheid het leven is. "Die Mij vindt", zegt Christus, "vindt het leven en trekt een welgevallen van den Heere."

Dit werk kruisigt de zondaar aan de wereld en de wereld aan hem. Het brengt al de droesem, het schuim en tin, en het vuil van de bodem van het hart in beweging en werkt het eruit. Het maakt het vat der barmhartigheid zuiver en rein, gezond en goed van hart, en laat niet één twijfel of vrees, een 'indien' of een 'maar', een wantrouwen of bezwaar

over in het gemoed en de consciëntie. Dit is een dodelijke wond voor wettische hoogmoed en eigengerechtigheid, de zorgvuldigheden der wereld en de verleiding des rijkdoms, die de distelen en doornen zijn die de satan in oorlog stelt tegen het werk van God en de wet des gemoeds maar als God ons oordeel uitbrengt tot overwinning en het hart in bezit neemt, dan gaat Hij door deze distelen en doornen en verbrandt ze allemaal (Jes. 27:4).

Waar niets van dit berouw of deze bekering ten leven aanwezig is, welke veelbelovende uitzichten of gunstige tekenen er ook mogen zijn daar zullen de lusten en verdorvenheden, de zorgvuldigheden en begeerlijkheden het woord verstikken, omdat het geen wortel, diepte van aarde of vochtigheid heeft; en zij zullen zeker verhard en ongevoelig worden onder alle bestraffing, en onder de krachtigste en geestelijkste bediening, die ooit in de wereld geschonken kan worden, zoals wij zien kunnen in Judas onder de bediening van Christus, in Ananias onder de prediking van Petrus, en in Demas onder de bearbeiding van Paulus.

VIII. De volgende aangename stroom van Goddelijk leven die in de ziel oprijst, is die *welke zo krachtig werkt in het vernieuwd gemoed*. "Want het bedenken des vleses is de dood, maar het bedenken des Geestes is het leven en vrede," Rom. 8:6. Het gemoed is het meest werkzame vermogen in de ziel van de mens en is altijd bezig met iets, het zij goed of kwaad; maar dit is door de Geest van God gereinigd of vernieuwd. Daarom spreekt Petrus van een oprecht gemoed, en Paulus van vernieuwd te zijn in de geest uws gemoeds. Dit is een werk van de Heilige Geest Die de zonde onderdrukt, de vleselijkheid en vijandschap die in het gemoed werken en de vleselijke lusten die strijd voeren tegen de ziel ten onder brengt, daarin de wet des geloofs schrijft, gepaard met die liefde, als de vervulling der wet, die in het hart is uitgestort.

Daar nu de zegels van het Boek Gods verbroken zijn, en het verbond der genade aan het vernieuwd gemoed en aan het verlicht verstand opengelegd is, graaft men in de verborgenheden van het koninkrijk, de verborgen besluiten Gods, het welbehagen van Zijn voornemen en belofte, Zijn raad en Zijn verbond, Zijn menigvuldige wijsheid, de rijke vertoning van Zijn genade, het tegenwoordige onderpand en de toekomstige volheid, de eerstelingen des Geestes hier, en de oogst der heerlijkheid in hope. Met deze dingen houdt het gemoed zich nu bezig in de overdenking des harten; deze dingen heeft de vernieuwde ziel lief, hierin is al haar lust; en de Heilige Geest geeft ons nog nieuwe ontdekkingen ter onderzoeking en nieuwe stof tot verwondering. Hier vertoeven we met onze gesprekken en overdenkingen in de hogere wereld en de Geest der wijsheid, die deze wetten des geloofs en der liefde in het gemoed en het hart schrijft, spreekt daardoor tot de ziel. "Als gij wandelt, zal dat u geleiden; als gij nederligt zal het over u de wacht houden; als gij wakker wordt, zal hetzelve met u spreken," Spr. 6:22. "Het bedenken des Geestes is het leven en vrede."

Dit Goddelijk leven is ook geen werkeloos beginsel dat stil ligt, maar het is werkzaam, zoals de apostel te kennen geeft, wanneer hij spreekt van de zwakheden des ouderdoms, die de overhand over hem kregen, zeggende: "Zo dan, de dood werkt wel in ons, maar het leven in ulieden," 2 Kor. 4:12. Daarom wordt van ons niet alleen gezegd dat we levend gemaakt zijn, maar ook dat we mede opgewekt zijn en mede gezet in de hemel in Christus Jezus, en met Hem een plant geworden zijn in de gelijkmaking van Zijn opstanding. Niet alleen dat Hij ons vertegenwoordigt, maar dat de ziel ook opvaart tot God door de werking van de Heilige Geest, wat als volgt uitgedrukt wordt: onze hoop als een anker der ziel binnen het voorhangsel te hebben, en te bedenken de dingen die boven zijn, waar Christus zit, aan de rechterhand Gods, en onze wandel in de hemelen te hebben.

Dit krachtig opspringen van het Goddelijk leven wordt ons bovendien geopenbaard door de heerlijkste verkwikkingen *en feestmalen waarop de Heilige Geest de ziel onthaalt*.

"En zij zullen uitspruiten tussen in het gras, als de wilgen aan de waterbeken. Deze zal zeggen: Ik ben des HEEREN, en die zal zich noemen met de naam van Jakob, en gene zal met zijn hand schrijven: Ik ben des Heeren, en zich toenoemen met de naam van Israël," Jes. 44:4, 5. Hier is eerst hun uitspruiten tussen het gras, en laten daarbij het gras - de wereldse mensen - achter hen. De groei wordt voorgesteld door de wilg, en de Geest en Zijn genade door de waterstromen. U kunt zien wat in hun hart omgaat uit de belijdenis van hun mond. "Ik ben des Heeren." Hij heeft mij liefgehad, uitverkoren, verlost, geroepen, gerechtvaardigd en geheiligd. Dit is een levendig geloof in Gods barmhartigheid door Christus. De volgende noemt zich met de naam van Jakob, en met recht, zegt de gelovige, draag ik die naam, want ik heb zowel het eerstgeboorterecht als de zegen gekregen; ik ben wedergeboren en een deelgenoot van de zegening des hemels, ja, het leven tot in eeuwigheid. De derde onderschrijft met de hand van zijn geloof dat hij des Heeren is, hij legt de hand zijns geloofs op de beloften en verzegelt dat God een Waarmaker van Zijn Woord is; een God Die het gebed hoort en verhoort; hij noemt zich iemand die bij God overmocht, een ware Israëliet, hoewel geen Israëliet naar het vlees.

Bovendien is er een voortdurend *toevloeien van de Geest der genade uit de volheid van de Middelaar tot al de gelovigen door het Woord*. Naarmate de wateren des levens in ons vloeien, zo ontspringt de genade in ons. "En de Heere zal u geduriglijk leiden, en Hij zal uw ziel verzadigen in grote droogten, en uw beenderen vaardig maken; en gij zult zijn als een gewaterde hof, en als een springader der wateren, welke wateren niet ontbreken," Jes. 58:11. "Want gelijk de aarde haar spruit voortbrengt, en gelijk een hof hetgeen in hem gezaaid is, doet uitspruiten, also zal de Heere HEERE gerechtigheid en lof doen uitspruiten voor al de volkeren." Dit opspringen in ons is de oefening van de verschillende genaden des Geestes die door de Middelaar tot God wederkeren, en het hart ontlast dan zijn geestelijke inhoud in belijdenissen, gebeden, lofzeggingen, zegeningen, vrolijke uitroepen en gezangen, met aangenaamheid in het hart Gode lofzingend.

Het is deze genade des levens door de Geest, Die de gaven voedt van alle ware dienaars van Christus, die dienaars des Geestes en uitdelers van de verborgenheden en van de menigerlei genade Gods zijn. Zonder deze genade des levens zullen de sierlijkste gaven en de meest blinkende talenten, ijver, vurigheid, verstand en welsprekendheid alle verdorren, afvallen en tenietgaan. Want waar de Geest nooit geblazen heeft toen zij een belijdenis aannamen, om het gras te verdorren en de bloem te doen afvallen, zullen deze bloemen zeker opgroeien en hun belijdenis vroeger of later doen verstikken. En wanneer zij zich bewust worden van hun huichelarij, vermetelheid en bedrog en deze hun in het aangezicht zullen staren, en de satan die ze aangemoedigd en ondersteund heeft, zich tegen hen zal keren, zoals hij altijd doet wanneer onze hemelse Vader de onvruchtbare tak van de wijnstok wegneemt, evenals bij Judas, dan zullen zij bevinden, dat het waar is, wat Paulus zegt: "Vreselijk is het te vallen in de handen van de levende God."

Zo heb ik getracht, zover ik in staat ben *om het begin en het opspringen van het eeuwige leven* in de zielen van Gods uitverkorenen uiteen te zetten en ook hoe het *de dood tenietdoet, wanneer het opspringt, namelijk:*

1. Wanneer God ons door Zijn Heilige Geest levend maakt, dan worden wij uit de *slaap des doods opgewekt*, Ps. 13:4.
2. Het licht des levens bevrijdt het gemoed en verstand uit het stikdonkere *land der schaduwen des doods*, Jes. 9:1.
3. Als God ons heeft wedergeboren tot een levende hoop, neemt deze *de wanhoop weg*, die tot *de dood leidt*. "Wij zijn in hope zalig."

4. Het geloof, de verzoening aangrijpende, waardoor het hart gereinigd wordt, brengt het leven aan, dat aan het geloof beloofd wordt, en drijft de zonde uit *die de prikkel des doods is*, 1 Kor. 15:56.
5. Het geloof doet ons door het aannemen van een toegerekende gerechtigheid ter rechtvaardigmaking van onze personen, overgaan van de dood in het leven, zodat wij *niet in de verdoemenis komen*; dit wordt genoemd rechtvaardigmaking des levens, Rom. 5:18. Dit bevrijdt onze zielen van *het vonnis des doods en van zijn bediening* want "er is geen verdoemenis voor degenen die in Christus Jezus zijn," Rom. 8:1.
6. Het koninkrijk Gods in ons hart opgericht, hetwelk bestaat in Goddelijke kracht, in rechtvaardigheid, vrede en blijdschap in de Heilige Geest *verlost ons van hem, die het geweld des doods had, dat is de duivel*, want dit brengt ons over uit het koninkrijk des satans in het koninkrijk van de Zoon van Gods liefde. "Opdat gelijk de zonde geheerst heeft tot de dood, alzo ook de genade zou heersen door rechtvaardigheid tot het eeuwige leven, door Jezus Christus onze Heere," Rom. 5:21.
7. De liefde Gods, die in onze harten uitgestort is door de Heilige Geest, wordt de besnijdenis van ons hart genoemd, om de Heere lief te hebben, opdat wij leven, en dit leven der liefde *drijft zelfs de vrees des doods buiten*, wanneer wij volmaakt zijn in de liefde.
8. Waar God de wet des geloofs in verstand en hart schrijft, en de wet der liefde in het hart geeft, maakt dit het gemoed hemelsgezind: "Het bedenken des Geestes is het leven en vrede." Dit *verlost ons van de overheersende vleselijkheid* van het gemoed, dat *de dood* in zich draagt, want "het bedenken des vleses is de dood."
9. Wat de tijdelijke dood betreft, *die is veranderd in een slaap*; want "die gelooft zal niet sterven." Dus verandert deze hartsvernieuwing de koning der verschrikking in een slaap, als de gave des hemels. "Alles is uwe, hetzij leven, hetzij dood," 1 Kor. 3:22.

*Dit is wat ik versta onder het tenietdoen van de dood en het aan het licht brengen van het leven en de onverderfelijkheid door het Evangelie.*

Maar ik moet eraan gaan denken van dit onderwerp af te stappen, daar ik zes hele dagen, van 's morgens vroeg tot 's avonds laat aan dit werk besteed heb. Ik geloof waarlijk, dat God deze verkoudheid en heesheid mij opgelegd heeft, om mij tijd te geven mijn gedachten over dit aangename en gewichtige onderwerp op schrift te stellen.

Het is in elk opzicht de plicht van ieder die in oprechtheid naar Jezus zoekt, om vóór alle dingen hierop te letten, namelijk, of hij leven heeft, want daaruit kan vertroosting geput worden in de zwaarste verdrukkingen. "Dit is mijn troost in mijn ellende; want Uw toezegging heeft mij levend gemaakt," Ps. 119:50. "Ik zal niet sterven, maar leven; en ik zal de werken des HEEREN vertellen. De HEERE heeft mij wel hard gekastijd, maar Hij heeft mij ter dood niet overgegeven," Ps. 118:17, 18. Waar dit Goddelijk beginsel aanwezig is, daar moet en zal het blad der belijdenis groen zijn, het zal niet kunnen verwelken, en het zal nooit ophouden vrucht te dragen; want de mond des Heeren heeft het gesproken.

Maar waar een belijdenis of zelfs een ambtelijke bediening is, zonder Goddelijk leven in het hart, daar zal het blad der belijdenis verdorren, de onrijpe vrucht zal afvallen. Alle uitwendige vertoningen, reformatie, gaven en bekwaamheden waarmee zij uitwendig aan Christus verbonden waren, zullen weggenomen worden. Zij zullen uit de gemeenschap der heiligen genomen worden, van de gebeden en genegenheid van Gods kinderen buitengesloten worden. En ook zullen zij van hun belijdenis afvallen en wanneer zij voortgaan tot de dood, dan zal hun hoop vergaan, omdat het geen levende hoop is, maar de hoop van de huichelaar. "Als de goddeloze mens sterft, vergaat zijn verwachting, zelfs is de allersterkste hoop vergaan," Spr. 11:7. De getrouwheid en de

waarheid Gods vereisen zelfs dat de levenloze belijder en de letterknecht van hun totaal ledige en onvruchtbare belijdenis en van al hun vermetele aanspraken op God ontdaan worden. "Alle rank die in Mij geen vrucht draagt, die neemt Hij weg." Die ranken worden verbrand, want waar geen vrucht is, daar kan geen leven zijn. Wat zijn er weinigen, die deze enge poort en nauwe weg vinden, die ten leven leidt!

\* Dit leven verschijnt wonderlijk *in tijden van verdrukking* wanneer verzoeking en vervolging komen om des Woords wil. In zulke tijden wordt de levenloze belijder geërgerd, verdort en valt af. Men zal dikwijls zien dat de levend gemaakte ziel stoutmoediger wordt, moed vat en toeneemt in geestelijke kracht; en omdat zij God kennen, zullen zij sterk worden en grote daden doen. Gelijk zijn dag is, zal zijn sterkte zijn, want God is krachtig bevonden een Hulp in benauwdheden, en zij die Zijn Verbondsnaam kennen, zullen op Hem betrouwen. Hij is nooit ernstiger, nooit Godvruchtiger, nooit vuriger, stijgt nooit meer boven zichzelf uit, is nooit dringender in het gebed of vindt meer gehoor bij God, dan wanneer hij tegengestaan en onderdrukt wordt, of in de smeltkroes der ellende is. Dan zoekt hij al zijn bewijzen na, en hij koestert zelfs die waar hij van tevoren maar gering over dacht. Wanneer God Zijn hemelse oogst van Goddelijke genade door Zijn Geest in de ziel geplant heeft, is het Zijn voornemen dat de gelovige er gebruik van zal maken en daarom legt Hij hem in de smeltkroes, en brengt hem in zulke engten, dat hij ten dage des strijds zal optrekken en overwinnen, of op de vlucht gaan. Hij zal, óf bidden, óf alle aanspraak op God laten varen, geloven, of vlieden., hopen of vertwijfelen, staande blijven of alles opgeven, zoals te zien is in Mozes aan de Rode Zee, in Simson in de tempel van Dagon, in Jona in de buik van de vis, en in Hizkia in zijn verdrukking, die zijn leven vond daar waar hij niets dan de dood verwachtte. "Heere, bij deze dingen leeft men en in dit alles is het leven van mijn geest; want Gij hebt mij gezond gemaakt en mij genezen," Jes. 38:16.

In deze engten is de gelovige genoodzaakt al zijn wapenen en zijn hele wapenrusting te gebruiken; op zulke tijden wordt het koninkrijk der hemelen geweld aangedaan, en de geweldigers nemen het met geweld. Hier is de Koning als gebonden op de galerijen. De bruid houdt Hem vast; en wil Hem niet laten gaan. In een dergelijke engte behaalde Jakob de overwinning. Hij moest worstelen en overwinnen, of anders naar alle menselijke berekening, de dood van zijn ganse huis tegemoet zien. Dit blijkt ook uit het antwoord van de Heere tot hem. "Gij hebt u vorstelijk gedragen met God, en met de mensen, en hebt overmocht." Hij overwon zowel Ezau en zijn bende, als de Engel. "Ik zal", zegt God, "dat derde deel in het vuur brengen, en Ik zal het louteren, gelijk men zilver loutert, en Ik zal het beproeven gelijk men goud beproeft; het zal Mijn Naam aanroepen, en Ik zal zeggen: Het is Mijn volk, en het zal zeggen: De HEERE is mijn God," Zach. 13:9. En wat is dit derde deel dat in het vuur gebracht zal worden? Het zijn de uitverkorenen Gods en niemand anders. "En het zal geschieden in het ganse land, spreekt de HEERE, de twee delen daarin zullen uitgeroeid worden, en de geest geven, maar het derde deel zal, daarin overblijven," Zach. 13:8. En dit derde deel zal erkend worden als des Heeren volk, en zij zullen op Hem aanspraak maken als hùn God. Het Goddelijk leven zal de smeltkroes doorstaan. Geen wereld, of vlees, of duivel of zonde, of ketters zullen ooit in staat zijn deze bomen der gerechtigheid te doen verdorren of te doden, die God alle ogenblik bevochtigt en die Hij bewaart, nacht en dag.

\* Maar God deelt Zijn genade niet mee door *een letterknecht*. Zulke dienaars mogen de natuurlijke consciëntie van de mensen onrustig maken, en de satan die hun harten in bezit heeft, moge met hun natuurlijke overtuigingen meewerken en hen heen en weer slingeren met wilde, heftige en vreemde verschrikking en ontsteltenis; en met behulp van de duivel, die zijn gedaante verandert, moge men tot een onbeschaamd, stout en

vermetel vertrouwen komen, dat bij tijden gepaard kan gaan met natuurlijke zachtmoedigheid en vleeselijk medelijden, ja, er kan zelfs voor korte tijd vreugde opwellen; maar zo zeker als de God des Hemels leeft, zo zeker zal deze ganse oogst verbranden, óf in het vuur óf in de dood. Ik heb dit lange tijd nagegaan en ben hierin nog nooit bedrogen, en ik geloof niet dat ik dit ooit zal worden. God deelt Zijn Geest mee door de dienaars des Geestes. Genade wordt meegedeeld door de goede uitdelers der menigerlei genade Gods, en door geen andere. De gerechtigheid van Christus gaat van geloof tot geloof, niet van huichelaars tot ongelovigen. God geeft getuigenis aan het woord Zijner genade, niet aan de letter. Letterknechten kunnen niets anders bedienen dan de dood. De letter doodt en dat is alles wat zij kan doen. Het is de Geest Die levend maakt. Wie anderen met zout besprengt, of wie genade aan zijn hoorders predikt, moet zout in zichzelf hebben. "Een man die zichzelf roemt over een valse gift, is als wolken en wind, waar geen regen bij is," Spr. 25:14, dat is zonder het water des levens. Maar de gave des levens in Christus "is een aangenaam gesteente: waarheen het zich zal wenden, zal het wel gedijen," Spr. 17:8. Hij moet tot Christus komen en drinken, uit Wiens buik stromen des levenden waters vloeien zullen, en dit water is mededeelzaam. "De woorden van de mond eens mans zijn diepe wateren, en de springader der wijsheid is een uitstortende beek," Spr. 18:4.

\* De schranderste leerlingen van een *letterknecht*, die het meest bedriegen en het gemakkelijkst bedrogen worden, zullen u altijd spreken over een menigte schriftuurteksten die hun op verschillende tijden zijn voorgekomen; daar spreken zij altijd over, maar het koninkrijk Gods is niet gelegen in woorden. Er staat van degenen die bij de weg bezaaid waren, en die door de duivel beroofd en geplunderd waren, dat zij het *woord* des koninkrijks hoorden of ontvingen, maar niet het koninkrijk zèlf, Matth. 13:19. Dezen zullen veel spreken over hun ellende en dat zij in dienstbaarheid zijn, maar er zijn meer dan tien bittere bestanddelen die in een geest der dienstbaarheid te vinden zijn, die zij niet kunnen beschrijven. Al hun praat bestaat in algemene termen. Al deze volgende dingen snijden de wilde olijftak van de oude stam af: het gezicht van de zonde, de zonde ordentelijk voorgesteld, met alle verborgen zonden die in het licht van Gods aangezicht gesteld worden; het onuitstaanbaar gevoel en de last der zonden, te zwaar om te dragen, wanneer ze als een pak op de consciëntie worden gelegd; de snijdende bestraffingen die als vlammen vuur het zwaard des Geestes vergezellen, - want met vuur, en met Zijn zwaard zal de Heere in het recht treden met alle vlees-; bittere verwijten en de slagen van de consciëntie op elk verwijt; de toepassing van de verbroken wet; het levendig worden der zonde, dat daarop volgt; de verschrikkelijke Majesteit Gods, Zijn vreselijke toorn en de vijandschap van het vleeselijk hart dat zich tegen Hem verheft; de lasterlijke ingevingen en vurige pijlen van de satan; de werkingen van twijfelmoedigheid, zo niet van wanhoop; de overdenkingen van verschrikking, van de banden des doods, de angsten der hel, de benauwende verdenkingen van zijn staat; en die meest verschrikkelijke schriftuurplaatsen toegepast of door de satan ingeworpen, die de vreselijke staat voorstellen van afvalligen, huichelaars, of die van God aan de satan en aan een schrikkelijke verwachting des oordeels zijn overgegeven; en van dat alles weten de leerlingen der letterknechten niets af. Deze dingen zijn kenmerkend voor hen, en ook alleen voor hen, die in onze dagen 'antinomianen' genoemd worden. Wettische overtuigingen kunnen in hun gedrag, in reformatie van gewoonten, in gaven, licht, verstand en spreken een *grote vertoning maken* en heel ver gaan, terwijl toch het hart, de genegenheden en de consciëntie ongereinigd en onvernieuwd blijven; en vanzelf is de sterk gewapende nog in het volle bezit van de hof. Menige kerk, kapel, vergaderplaats, armenhuis, college, school en ziekenhuis hebben hun ontstaan te danken aan wettische overtuigingen; zelfs door hen die nooit het licht des levens, de kracht der waarheid of van de Geest konden verdragen, noch het gezelschap van hen die een Trooster ontvangen hebben, Die bij hen blijven zal in der eeuwigheid.

\* De gelovige krijgt zijn voedsel en zijn sterkte om te werken uit een plaats waar niemand iets van weet dan hij zelf. De springende fontein in zijn hart, in werking gehouden door de Heilige Geest, is de bewegende oorzaak van al zijn vrede en zaligheid, hoop en verwachting, waaruit al zijn goede woorden en werken ontspringen. "Ik heb overvloediger gearbeid dan zij allen; doch niet ik, maar de genade Gods die met mij is," 1 Kor. 15:10.

En niet alleen werken, maar ook woorden ontspringen uit dezelfde bron. "Eens wijzen hart maakt zijn mond verstandig, en zal op zijn lippen de lering vermeerderen," Spr. 16:23. Het is onder de invloed en de bewerkingen van Gods Geest dat de omgang tussen God en de ziel onderhouden wordt en de gemeenschap met de Vader en de Zoon wordt door Hem in stand gehouden. "Want door Hem hebben wij beide de toegang door één Geest tot den Vader."

En zo versta ik dit wonderlijk gezegde van Christus tot Nathanaël: "Voorwaar, voorwaar zeg Ik ulieden: Van nu aan zult gij de hemel zien geopend, en de engelen Gods opklimmende en nederdalende op de Zoon des mensen," Joh. 1:52.

Ik heb opgemerkt, dat als onze Heere ooit een grote zaak beloofd heeft die op Zijn opstanding zou volgen, wij die zeker vinden, als we maar opletten, in het gezegde van Hem: "Voorwaar, Ik zeg u, dat er sommigen zijn van degenen die hier staan, die de dood niet zullen smaken, totdat zij zullen hebben gezien, dat het Koninkrijk Gods met kracht gekomen is," Mark. 9:1. Welnu, daar het Koninkrijk Gods bestaat in kracht, in rechtvaardigheid, vrede en blijdschap door de Heilige Geest, zag menigeen op de Pinksterdag de Geest in verdeelde tongen als van vuur; en zij zagen de kracht, heerlijkheid en majesteit op de apostelen verschijnen. Eveneens als Christus spreekt van de verwoesting van Jeruzalem en verklaart dat dát geslacht geenszins zou voorbijgaan, tot dit alles zou geschied zijn. De apostel Johannes, Jozéfus, en vele anderen, overleefden de verwoesting van Jeruzalem. Maar waar lezen wij dat Nathánaël of iemand anders, sedert Christus die woorden sprak, gezien heeft dat de engelen Gods opklommen en nederdaalden op de Zoon des mensen of iets dergelijks? Sommige schrijvers zeggen ons, dat er door het middelaarschap van Christus zulk een omgang zou zijn tussen de hemel en de aarde, dat het zou schijnen alsof de *engelen* voortdurend heen en weer gingen met boodschappen. Maar het 'zou schijnen' alsof is bij lange na niet hetzelfde als: "Voorwaar, voorwaar, zeg Ik ulieden, dat gij zien zult." Ik voor mij geloof niet dat hier de *geschapen engelen* bedoeld worden, maar engelen krachtens het ambt, namelijk de kinderen Gods die als zij de gaven ontvangen hebben, deze ook aan elkaar bedienen, en die dikwijls engelen genoemd worden, voornamelijk in het boek der Openbaring. Christus zegt ook: "De kinderen der opstanding zijn de engelen gelijk." Bovendien hebben de engelen geen Middelaar nodig, en zij hebben er ook geen; de Middelaar is gesteld voor de mensen. Christus is onze Ladder, maar waarom de engelen op Hem zouden opklimmen en nederdalen, weet ik niet.

De zwakste gelovige zal dikwijls ondervinden dat de hemel geopend of gesloten wordt. De ontwaakte ziel, die de hardheid van zijn hart en de toorn Gods gevoelt, weet wat Mozes bedoelt, en klaagt er dikwijls over: "En uw hemel, die boven uw hoofd is, zal koper zijn, en de aarde, die onder u is, zal ijzer zijn," Deut. 28:23. Ook zijn zij geen vreemdelingen van het openen van de hemel in de zin waarin Jesaja dat bedoelt: "Och, dat Gij de hemelen scheurdet, dat Gij nederkwaamt, dat de bergen van Uw aangezicht vervloten!" Jes. 64:1. En verder: "Drupt, gij hemelen, van boven af, en dat de wolken vloeien van gerechtigheid; en de aarde opene zich, en dat allerlei heil uitwasse, en gerechtigheid tezamen uitspruite. Ik, de HEERE, heb ze geschapen," Jes. 45:8.

Dit opklimmen en nederdalen op de Zoon des Mensen heeft betrekking op de oefening van geloof, hoop en liefde; en betekent niets minder dan de toegang tot God door een

Middelaar. "Ik ben de Deur; indien iemand door Mij ingaat, die zal behouden worden; en hij zal ingaan en uitgaan en weide vinden," Joh. 10:9. Het opklimmen en nederdalen is hetzelfde als het ingaan en uitgaan. Dit, zegt Christus, zou Nathánaël zien. En men kan dit zien uit de opgewekte en uit de moedeloze gestalten van Gods kinderen; ja, zelfs de vijanden hebben het gezien, hoeveel te meer de vrienden. Want nadat de getuigen en gemeenten lang in zak en as geleden hadden, wordt ons getoond dat zij verslagen en tot zwijgen gebracht zijn, en dat hun dode lichamen onbegraven op de straten van de grote stad liggen. Maar na drie dagen en een halve dag is een geest des levens uit God in hen gegaan, en zij stonden op hun voeten; .. en zij voeren op naar de hemel in de wolk, en hun vijanden aanschouwden hen," Openb. 11:11, l.2. Dit opvaren, onder de kracht van de geest des levens, is niets minder dan het opstaan uit de verdrukking tot een heerlijke en krachtige staat van hemelsgezindheid. Als hun vijanden dit konden aanschouwen, hoeveel te meer dan hun vrienden; voornamelijk zulken als Nathánaël, die een ware Israëliet was, in wie geen bedrog was.

\* De godsdienst, waarde lezer, die in dit werkje beschreven staat, wordt in onze dagen maar weinig gekend, want over het algemeen is men maar bezig om mensen tot een belijdenis te brengen, en ze daar te laten staan, zonder Christus, zonder de Heilige Geest en de genade Gods, en vanzelfsprekend zonder de beloofde rust. Maar al te velen maken er werk van om huichelaars te kweken; die niet aandringen op het werk des Geestes, en niet erop staan dat er een *nieuwe schepping in Christus* moet zijn, een nieuwe natuur door wedergeboorte, een dienen in nieuwigheid des Geestes en een wandelen in nieuwigheid des levens. Het bestaat in enkele dorre begrippen van de waarheid, in fatsoenlijk gedrag, geregeld opgaan onder de bediening van de letter, maar ook gewapend met boosheid tegen elke verschijning van de kracht der godzaligheid, haat koesteren tegen ieder die deze voorstaat en tegen allen die deze bezitten; het bestaat in vernissen van de oude mens der zonde; in aankleden, versieren en zwachtelen van de gevallen natuur. Door dit alles wordt de zondaar nog erger dan men hem aantrof. Het opwekken van de natuurlijke hartstochten van droefheid, smart en liefde, die sommigen maar al te veel bewonderen, zal bij God voor niets gerekend worden. Er is natuurlijke liefde, 2 Tim. 3:3, kwade begeerlijkheid, ongeregelde genegenheden, Kol. 3:5 en oneerlijke bewegingen, Rom. 1:26. De beste daarvan behoren tot de verdorven natuur.

Niets behalve het leven door de levendmakende kracht van de Geest Gods kan u hoop geven, en niets behalve de liefde Gods in het hart uitgestort kan ooit die vrees en kwelling verdrijven, die de dood en het oordeel, de toorn en ondergang tot hun onderwerp hebben. Het werk van de Zoon van God in deze wereld was Zijn arme verloren schapen het eeuwige leven te geven, en tot dat doel duurt Zijn Evangelie nog voort. En elke predikant die vervreemd is van dit Goddelijk leven, is maar een dienaar van de letter. Al zulke predikanten zullen het erop toeleggen overtuigde zondaren tot rust te brengen zonder dit Goddelijk leven zijn zeker de vrienden van satan en vijanden van Christus.

Indien mijn lezer echter het goede navolgt, moet hij verwachten met laster en smaad overladen te worden. Mensen die het geestelijk leven bezitten en een geestelijke bediening hebben, zijn altijd al met verachting behandeld. Men vindt dat zowel in het Oude als in het Nieuwe Testament. "De profeet is een dwaas, de man des geestes is onzinnig; om de grootheid uwer ongerechtigheid is de haat ook groot," Hos. 9:7 . De ongerechtigheid had hun ogen verblind, en de vleselijke vijandschap van hun gemoed barstte uit in smaadtaal, terwijl zij de Goddelijke inspiratie voor dwaasheid en krankzinnigheid hielden. Zo handelden zij ook met Christus Zelf, want toen zij Zijn wonderen zagen, en de verborgenheden hoorden, die Hij predikte, "gingen zij uit om Hem vast te houden; want zij zeiden: Hij is buiten Zijn zinnen." Anderen zeiden: "Hij

heeft Beëlzebul," Mark. 3:21, 22. Zo zeiden zij van Paulus, dat zijn geleerdheid hem tot razernij bracht; maar in Christus is het Leven, "en het Leven is het Licht der mensen," Joh. 1:4. Dit leven is de "verlichting der kennis der heerlijkheid Gods, die ons gegeven is in het aangezicht van Jezus Christus, 2 Kor. 4:6. Dit Leven, dat het Licht der mensen is, is het *heil* voor de mensen en is een fakkel is die brandt, Jes. 62:1, en die nooit uitgaat. Het is het licht der *blijdschap* voor mensen: "Het licht der rechtvaardigen zal zich verblijden, maar de lamp der goddelozen zal uitgeblust worden," Spr. 13:9. Dit leven in Christus is het licht van *liefde* dat de kinderen Gods onderwijst elkaar lief te hebben; en "die zijn broeder liefheeft, blijft in het licht, en geen ergernis is in hem," 1 Joh. 2:10. Dit leven in Christus is nu juist het Licht van onze *verlossing*, die ons uitbrengt aan het licht en waarin Zijn gerechtigheid tot onze rechtvaardigmaking gezien wordt, Micha 7:9.

Indien dit Leven in Hem het Licht der mensen is, dan is men zonder dat Licht in de duisternis van de dood, in de duisternis van de onwetendheid en in de duisternis van vleselijke vijandschap, zonder de fakkel des heils, zonder de olie der vreugde, zonder het licht van Gods aangezicht, zonder het licht van zaligmakende kennis, en zonder het licht der liefde dat vrees en kwelling buiten drijft. Zo onderschrijf ik het en zo zal mijn lezer het op de een of andere tijd erkennen.

**William Huntington, SS**

*(Saved Sinner = gezaligd zondaar)*